

Projekt strategie rozvoje mikroregionu Království

Bc. Vlasta Studená

Diplomová práce
2007

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav managementu
akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Vlasta STUDENÁ**
Studijní program: **N 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a marketing**
Téma práce: **Projekt strategie rozvoje mikroregionu Království**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte postup tvorby rozvojových strategií v regionech.

II. Praktická část

- Charakterizujte profil území mikroregionu Království.
- Definujte požadované a řešené projektové záměry v mikroregionu.
- Identifikujte základní kritické body mikroregionu Království.
- Proveďte SWOT analýzu.
- Formulujte mikroregionální projektové záměry a priority obcí mikroregionu.
- Stanovte vizi rozvoje a strategické cíle mikroregionu Království.

Závěr

Rozsah práce: **70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BERAN, V.; FRANKOVÁ, A. Management udržitelného rozvoje regionů, obcí a sídel. 1.vyd. Praha: Academia, 2005. 323 s. ISBN 80-200-1201-X.

HORÁKOVÁ, H. Strategický marketing. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 204 s. ISBN 80-247-0447-1.

KALKA, R. Marketing. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 112 s. ISBN 80-247-04137.

KOTLER, P. Marketing management. Přel. V. Dolanský, S. Jurnečka. 10. rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2001. 720 s. ISBN 80-247-0016-6.

SVOZILOVÁ, A. Projektový management. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 356 s. ISBN 80-247-1501-5.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jaromír Schneider**
Ústav managementu
Datum zadání diplomové práce: **10. července 2007**
Termín odevzdání diplomové práce: **10. srpna 2007**

Ve Zlíně dne 10. července 2007

doc. PhDr. Václav Nováček, CSc.
děkan

Ing. Pavla Staňková, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato diplomová práce je zaměřena na strategii rozvoje mikroregionu Království.

V teoretické části jsou vysvětleny pojmy jako region, vize, strategické cíle regionu. Dále jsou zde uvedeny informace týkající se regionální politiky, politiky Evropské unie a fondů Evropské unie. Je zde popsán postup tvorby rozvojových strategií v regionech České republiky.

V praktické části je provedena charakteristika mikroregionu Království. Dále navazuje srovnávací analýza požadovaných a řešených projektových záměrů v mikroregionu, a to v letech 2002 a 2005 a vypracování SWOT analýzy.

V rámci praktické části je provedena identifikace základních kritických bodů mikroregionu a vypracování vize a strategie rozvoje mikroregionu Království. Následně jsou vypracovány projektové záměry a priority obcí, kde je i proveden projekt v oblasti rozvoje cykloturistiky, v němž jsou uvedeny očekávané efekty tohoto projektu.

Klíčová slova: region, regionální politika, SWOT analýza, strategie, projekt.

ABSTRACT

This diploma thesis focuses on strategic development of microregion Království.

Theoretical part describes terms like region, vision, strategic goals of region and offers information related to regional politics, EU politics and EU funds. The process of creating strategic development in czech region is also described here.

In practical part the introduction of microregion Království is presented. This part also offers comparative analysis of requested and solved project intentions in the microregion in years 2002 and 2005 and SWOT analysis.

The practical part mainly focuses on identification of basic critical points of this microregion and preparation of vision and strategic development in this area. Consequently the project intentions and priority of villages are described with detailed preparation of project of cycle lanes with expected future benefits.

Keyword: region, regional politics, SWOT analysis, strategy, project.

OBSAH

ÚVOD	7
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 TEORETICKÉ POZNATKY O STRATEGICKÉM ROZVOJI V REGIONECH	10
1.1 ZÁSADY REGIONÁLNÍ POLITIKY V ČESKÉ REPUBLICE.....	10
1.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA V EVROPSKÉ UNII.....	12
1.3 FONDY EU A JEJICH URČENÍ, HISTORIE, CÍL REGIONÁLNÍ POLITIKY EU	14
1.4 POSTUP TVORBY ROZVOJOVÝCH STRATEGIÍ V REGIONECH ČR	18
II PRAKTICKÁ ČÁST	27
2 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU KRÁLOVSTVÍ	28
2.1 RYSY KRAJE	28
2.1.1 Nezaměstnanost, ekonomika.....	28
2.1.2 Průměrná mzda v kraji	29
2.1.3 Vzdělání	30
2.1.4 Životní podmínky venkova	31
2.1.5 Cestovní ruch	31
2.2 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ MIKROREGIONU	33
2.3 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA NEJVĚTŠÍCH OBCÍ MIKROREGIONU	37
3 SROVNÁVACÍ ANALÝZA POŽADOVANÝCH A ŘEŠENÝCH PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ V MIKROREGIONU	45
4 IDENTIFIKACE ZÁKLADNÍCH KRITICKÝCH BODŮ MIKROREGIONU	50
4.1 HOSPODÁŘSTVÍ	50
4.2 TECHNICKÁ VYBAVENOST, DOPRAVNÍ PŘÍSTUPNOST A OBSLUHA ÚZEMÍ.....	51
4.3 LIDSKÉ ZDROJE.....	52
4.4 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	53
4.5 ZEMĚDĚLSTVÍ A VENKOV OBECNĚ	54
5 SWOT ANALÝZA	56
5.1 TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	56
5.2 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	57
5.3 HOSPODÁŘSTVÍ	58
5.4 OBČANSKÁ VYBAVENOST A LIDSKÉ ZDROJE	59
6 VIZE A STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE MIKROREGIONU KRÁLOVSTVÍ	61

6.1	VIZE MIKROREGIONU	61
6.2	PROBLÉMOVÝ OKRUH – TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA.....	62
6.2.1	Globální cíl.....	62
6.2.2	Strategické cíle	62
6.2.3	Očekávané účinky – hodnocení.....	64
6.3	PROBLÉMOVÝ OKRUH - ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A PŘÍRODNÍ POMĚRY	64
6.3.1	Globální cíl.....	64
6.3.2	Strategické cíle	65
6.3.3	Očekávané účinky – hodnocení.....	66
6.4	PROBLÉMOVÝ OKRUH – HOSPODÁŘSTVÍ	66
6.4.1	Globální cíl.....	67
6.4.2	Strategické cíle	67
6.4.3	Očekávané účinky – hodnocení.....	68
6.5	PROBLÉMOVÝ OKRUH – LIDSKÉ ZDROJE	68
6.5.1	Globální cíl.....	69
6.5.2	Strategické cíle	69
6.5.3	Očekávané účinky – hodnocení.....	71
7	MIKROREGIONÁLNÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY A PRIORITY OBCÍ.....	72
7.1	PROJEKT ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU – BUDOVÁNÍ CYKLOSTEZEK.....	74
7.1.1	Cíl projektu.....	74
7.1.2	Předmět projektu	74
7.1.3	Charakteristika projektu	75
7.1.4	Očekávané efekty a rizika projektu	78
	ZÁVĚR	80
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	82
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	84
	SEZNAM OBRÁZKŮ	85
	SEZNAM TABULEK.....	86
	SEZNAM PŘÍLOH.....	87

ÚVOD

Mikroregion je sdružení několika obcí za účelem dosažení společného cíle. Typickým rysem takového svazku je vznik z vlastní iniciativy, nikoliv příkazem nadřízeného orgánu nebo ze zákona. Výše uvedená sdružení mají snahu se rozvíjet nejenom v rámci hospodářství, resp. ekonomického rozvoje, ale i v oblastech životního prostředí, infrastruktury, lidských zdrojů. Všechny tyto oblasti mají snahu se vzájemně doplňovat a prolínat.

Pro svou diplomovou práci jsem si zvolila téma „Projekt strategického rozvoje mikroregionu Království“, neboť se jedná o oblast, která je nezbytná pro další rozkvět nejen regionu, ale i obyvatel v něm žijících, a proto je nezbytné se touto problematikou podrobněji zabývat.

Mikroregion Království je sdružení několika obcí, které se nachází v těsné blízkosti a mají společné cíle, které se snaží dovést ke zdárné spokojenosti všech zúčastněných stran. Jedná se o část Olomouckého kraje, který se od svého vzniku neustále rozvíjí a vyvíjí své činnosti, které vedou k jejich dalšímu rozkvětu. Důkazem tohoto tvrzení je fakt, že tyto obce byly oceněny různými cenami, které jsou předávány úspěšným obcím.

Cílem diplomové práce je tedy navrhnout společnou strategii mikroregionu Království a vypracovat projekt, který z této strategie vychází. V tomto projektu se konkrétně zaměřuji na rozvoj cykloturistiky ve výše uvedeném regionu.

Diplomová práce je rozdělena do sedmi částí. V teoretické části této práce se zaměřuji na zásady regionální politiky v ČR a následně se zajímám o oblast regionální politiky v Evropské unii, kde si charakterizují fondy EU a jejich určení, popřípadě cíl regionální politiky EU. Poslední oblastí, kterou v této části uvádím, je charakteristika postupu tvorby rozvojových strategií v regionech ČR.

V praktické části nejprve provádím charakteristiku mikroregionu Království, ve které definuji rysy kraje, nezaměstnanost, životní podmínky venkova, následně stručně popisují největší obce mikroregionu. Dále provádím srovnávací analýzu požadovaných a řešených projektových záměrů z roku 2002 a 2005.

Ve čtvrté části této práce provádím identifikaci základních kritických bodů, a to v oblasti hospodářství, technické vybavenosti, lidských zdrojů, životního prostředí a zemědělství.

V páté části vypracovávám SWOT analýzu, která je důležitým krokem pro formulaci strategie.

Šestou kapitolu věnuji definování vize a následně se zaměřuji na čtyři problémové okruhy, v nichž definuji smysl daného okruhu, globální cíl, strategické cíle a v závěru provádím hodnocení problémových oblastí – technická a dopravní vybavenost, životní prostředí, hospodářství a lidské zdroje.

Sedmou kapitolu věnuji mikroregionálním projektovým záměrům a prioritám obcí, které si mikroregion Království utváří s cílem celkového rozvoje regionu. V zásadách pro vypracování diplomové práce tato kapitola předcházela šestou kapitolu, ale protože si myslím, že vize a určení strategie by logicky mělo předcházet jakýmkoliv záměrům a prioritám obcí, vyměňuji toto pořadí kapitol.

Na základě získaných předchozích informací, které jsou vypracovány v širším pojetí, provádím vypracování projektu rozvoje mikroregionu, který je zaměřen pouze na rozvoj cykloturistiky, neboť v posledních letech dochází v této oblasti k boomu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TEORETICKÉ POZNATKY O STRATEGICKÉM ROZVOJI V REGIONECH

Jakékoliv poznatky o strategickém rozvoji v regionech by měly přispět k rozkvětu daného regionu.

Teoretickou část této práce jsem rozdělila na čtyři navazující části, ve kterých se zaměřím na regionální politiku ČR, regionální politiku EU, fondy EU a postup tvorby strategie.

Tato část diplomové práce obsahuje postup tvorby strategií v ČR, jenž je v zadání diplomové práce uvedena jako zásada pro vypracování. Z důvodu získání nových informací, jsem se rozhodla, že tuto část teoretické oblasti zařadím do podkapitoly teoretických poznatků, neboť si myslím, že k výše uvedeným znalostem je nutné připojit i informace týkající se regionální politiky.

1.1 Zásady regionální politiky v České republice

Výkon státní správy na úseku regionální politiky do roku 2000 nebyl v našem právním řádu definován formou speciálního zákona, a proto vláda České republiky přijala 8. dubna 1998 Usnesení č. 235 o **Zásadách regionální politiky vlády**, které je převážně zaměřeno na zvýšenou podporu malého a středního podnikání v tzv. **hospodářsky problémových regionech**. Od roku 2000 byly provedeny určité kroky, které v současnosti vedou k podpoře regionální politiky, jedná se o např. Zákon č. 248/2000 Sb., o **podpoře regionálního rozvoje**.

Regionální politika je koncepční a výkonná činnost státu a regionálních orgánů, jejímž cílem je :

- ✓ přispívat k rozvoji jednotlivých regionů,
- ✓ snižovat rozdíly mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů,
- ✓ podporovat hospodářský a sociální rozvoj jednotlivých regionů z hlediska aktivace jejich nedostatečně využívaného potenciálu.[8]

Regionální politika se provádí na dvou úrovních, a to buď v úrovni republiky (státu) - **selektivně** nebo v úrovni regionální – **celoplošně**.

Výchozí **principy regionální politiky** v České republice jsou:

- ✓ princip koncentrace,
- ✓ princip partnerství,
- ✓ princip programování,
- ✓ princip doplňkovosti.[17]

U výše uvedených principů nesmíme zapomenout na zajišťování souladu regionální politiky s praxí Evropské Unie.

V podmínkách České republiky mohou být **podporovány**:

- ✓ regiony se soustředěnou podporou státu,
- ✓ další regiony podle rozhodnutí vlády.[17]

Podpora regionů se **soustředěnou podporou** státu může být zaměřena na:

- ✓ **strukturálně postižené oblasti** - výrazný útlum průmyslu (zejména těžkého), vysoká míra nezaměstnanosti, zpravidla přetrvávající výrazně zhoršený stav životního prostředí,
- ✓ **hospodářsky slabé oblasti** - nižší hospodářská a životní úroveň, zpravidla spojená s vysokou mírou nezaměstnanosti (často jde o zaostávající venkovské oblasti s depopulačními tendencemi a nízkou hustotou zalidnění).[17]

Soustavu programových dokumentů regionální politiky tvoří:

- ✓ strategie regionálního rozvoje České republiky (celá ČR),
- ✓ strategie rozvoje jednotlivých regionů České republiky,
- ✓ regionální programy rozvoje (pro předem vymezené regiony).[7]

Základní nástroje k podpoře regionální politiky:

- ✓ státní záruky za bankovní úvěry,
- ✓ plné či částečné úhrady úroků z bankovních úvěrů,
- ✓ poskytování dotací nebo půjček,
- ✓ poskytování prémie za vytvoření pracovního místa.[7]

Zaměření nástrojů regionální politiky:

- ✓ podnikání,
- ✓ rozvoj infrastruktury,
- ✓ občanská a technická vybavenost,
- ✓ rozvoj lidských zdrojů,
- ✓ tvorba a ochrana životního prostředí,
- ✓ zpracování regionálních programových dokumentů a budování rozvojových agentur.

Správa finančních prostředků určených k zabezpečování regionální politiky státu ze strany ministerstva pro místní rozvoj zahrnuje finanční prostředky státního rozpočtu České republiky vyčleněné na:

- ✓ regionální programy rozvoje pro předem jmenovitě určené regiony,
- ✓ programy podpory podnikání.[8]

Ministerstvo pro místní rozvoj spravuje i finanční prostředky EU pro regionální programy na podporu předem stanovených regionů. Mimo MMR je podpora legálně možná čerpáním státních dotací z účelových fondů (podpora drobného a středního podnikání, bydlení, životního prostředí atd.).

1.2 Regionální politika v Evropské unii

Mezi základní rysy regionální politiky patří:

- ✓ výběr a podpora zaostávajících regionů (v nich zejména podpora budování infrastruktury, vzdělávání a rekvalifikace),
- ✓ regionálně diferencovaná podpora malého a středního podnikání,
- ✓ další spektrum regionálně diferencovaných přímých i nepřímých nástrojů podpory rozvoje regionů.[19]

V současné době je ve většině zemí Evropské unie aplikována hospodářská politika s těmito rysy:

- ✓ propojení tržního mechanismu s prvky sociální spravedlnosti,

- ✓ aktivní průmyslová a regionální politika,
- ✓ rozsáhlé sociální programy,
- ✓ politika konsensu snižující napětí mezi různými vrstvami obyvatelstva.[19]

Státy Evropské unie se rozdělují do tří kategorií zemí s rozdílnými **stupni intervence**:

- ✓ omezená státní intervence (Velká Británie),
- ✓ tzv. sociálně tržní orientace (Německo, Holandsko, Dánsko),
- ✓ vysoký stupeň zapojení státu do hospodářství (Francie, Itálie, Španělsko).[10]

Základní složkou regionální politiky je **pobídková** (stimulační) **politika** národních vlád, zajišťující finanční podporu firmám ve vyznačených problémových regionech. Vyznačování regionů je aplikováno podle míry nezaměstnanosti a podle průměrného HDP na hlavu prostřednictvím pobídkových nástrojů, a to:

- ✓ kapitálových grantů,
- ✓ dotací vztahujících se k úrokům nebo půjčkám,
- ✓ daňových úlev,
- ✓ odpisových úlev (srážky na odpisy),
- ✓ dotací vztahujících se k pracovní síle.[19]

V rámci **vývojových trendů regionální politiky v Evropské unii** je hlavní důraz kladen na opatření, která přispívají k posilování trhu a jeho institucí. Mezi charakteristické znaky této orientace regionální politiky patří omezenost váhy regionální politiky v celkovém kontextu hospodářské politiky (doplňková funkce), dočasný charakter konkrétních podpůrných opatření (limitovaných buď časově nebo trváním podmínek), splnění podmínek daných charakterem podpůrných opatření.

Co se týče zaměření regionální politiky v rámci vývojových trendů, můžeme je rozdělit do několika skupin, a to:

- ✓ posilování infrastrukturálních sítí v zaostávajících regionech,
- ✓ regionalizace podpůrných programů pro malé a střední podniky,
- ✓ regionalizace opatření aktivní politiky zaměstnanosti,

- ✓ posilování podnikatelské infrastruktury malých a středních podniků (hospodářské parky, průmyslové areály a zóny),
- ✓ posilování podnikatelské infrastruktury podniků orientovaných na inovace a využití znalostí (vědecké parky, technologické parky apod.).

V neposlední řadě nesmím opomenout zmínit **principy hospodářské a sociální politiky Evropské unie**, které také úzce souvisí s regionální politikou. [19] Patří sem:

- a) **princip subsidiarity** – dochází zde k posunutí rozhodování o problému na co nejnižší možnou úroveň, řešení problému tam, kde vznikl a v souladu s kompetencemi,
- b) **princip endogenosti** – při hledání zdrojů na řešení problémů musíme nalézt a v 1. fázi maximálně využít místních zdrojů (až následně s probíráním vlastního přístupu požadovat další zdroje z fondů Evropské unie),
- c) **kohezní politika** – jedná se o snahu pomoci nejproblémovějším a ekonomicky nejslabším zemím začlenit se do ekonomické a monetární unie (jedná se o vyrovnaní ekonomické a životní úrovně zemí Evropské unie – solidarita),
- d) **diferencovaná integrace** – dochází k různé rychlosti integrace do Evropské unie a také k rozvoji podle úrovně dané země a regionu (celková – HDP, ekonomická, technická, sociální atd.).[19]

1.3 Fondy EU a jejich určení, historie, cíl regionální politiky EU

Fondy se zaměřují na snižování rozdílů v úrovni rozvoje různých regionů a zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů včetně venkovských oblastí. Evropská unie má k dispozici celkem čtyři strukturální fondy, přes které rozděljuje finanční pomoc k řešení strukturálních ekonomických a sociálních problémů tak, aby se snížily rozdíly mezi různými regiony a sociálními skupinami.[17]

Základním nástrojem strukturálních a regionální politiky Evropské unie jsou strukturální fondy a Fond soudržnosti Evropské unie. Jejich význam pro hospodářskou a sociální soudržnost je v rámci Evropské unie nezastupitelný. S cílem posílit hospodářskou a sociální soudržnost EU se strukturální fondy zaměřují na snižování rozdílů v úrovni rozvoje různých regionů a zaostalost nejvíce znevýhodněných regionů včetně venkovských oblastí.

Rozvoj politiky soudržnosti je těsně spojen s historií prohlubování a rozšiřování Unie. Již delší dobu se prosazuje trend poklesu výdajů na společnou zemědělskou politiku a souběžně jsou posilovány prostředky věnované na regionální politiku. A to právě proto, že postavení regionální politiky v rámci politik EU je systematicky posilováno.[19]

Evropská Unie provádí regionální politiku na několika úrovních:

- ✓ nadnárodní úrovni (regionální politika prováděná relativně nezávisle přímo EU),
- ✓ regionální úrovni (ve většině zemí, dlouhodobě posilována),
- ✓ národní úrovni (silně diferencovaná regionální politika uskutečňovaná jednotlivými členskými zeměmi, postupně však přejímající některá společná pravidla).

Evropská unie má k dispozici **čtyři strukturální fondy**, přes které rozděljuje finanční pomoc k řešení strukturálních ekonomických a sociálních problémů tak, aby se snížily rozdíly mezi různými regiony a sociálními skupinami (2000– 2006). Jedná se o:

- ✓ Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF),
- ✓ Evropský sociální fond (ESF),
- ✓ Evropský orientační a záruční fond pro zemědělství (EAGGF),
- ✓ Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu (FIFG).[10]

Evropský fond regionálního rozvoje byl založen v roce 1975, aby poskytoval finanční podporu programům regionálního rozvoje zaměřeným na nejvíc znevýhodněné regiony. Dodnes je objemem finančních prostředků největším strukturálním fondem. Jeho cílem je pomoci snížit socioekonomickou nerovnováhu mezi regiony zemí Evropské unie.

Finanční pomoc z ERDF je hlavně **zaměřena na**: [19]

- ✓ podporu malých a středních podniků,
- ✓ prosazování produktivních investic,
- ✓ zlepšování infrastruktury,
- ✓ pokračování místního rozvoje,
- ✓ vytvořit pracovní místa jako podporu konkurenceschopného a udržitelného rozvoje.

Evropská sociální fond byl založen v roce 1960 a je hlavním nástrojem sociální politiky a zaměstnanosti Evropské unie. Pomoc ESF je zaměřena především na nezaměstnanou

mládež, dlouhodobě nezaměstnané a sociálně znevýhodněné skupiny a ženy. ESF je hlavním finančním nástrojem, přes který Evropská unie převádí své cíle strategické politiky zaměstnanosti do praxe. ESF byl založen již Římskou dohodou a je tudíž nejstarším strukturálním fondem, který přes 40 let investuje v partnerství s členskými státy do programů na rozvoj lidských dovedností a pracovního potenciálu. V roce 2000 začalo pro ESF nové sedmileté období, během kterého byl jeho vlastní potenciál plně začleněn – v oblasti politiky i řízení – do činnosti na úrovni členských států, aby se zavedla do praxe **Evropská strategie zaměstnanosti**. V rámci této strategie spolupracují členské státy na dosažení společně dohodnutých cílů, aby připravily lidi na práci a vytvořily lepší prostředí na pracovní místa. ESF směřuje svou podporou do **strategických dlouhodobých programů**, které pomáhají regionům po celé Evropě, zvláště těm zaostávajícím, aktualizovat a modernizovat dovednosti pracovní síly a pěstovat podnikatelské iniciativy. Tak dochází k tomu, že do těchto regionů přichází domácí i zahraniční investice, a tím jim pomáhá dosáhnout větší ekonomické konkurenceschopnosti a prosperity.

Členské státy plánují programy spolu s Evropskou komisí a poté se tyto programy realizují prostřednictvím široké škály zajišťujících organizací, jak ve veřejném, tak i v soukromém sektoru. Mezi tyto organizace patří národní, regionální a místní úřady, vzdělávací a školící ústavy, dobrovolné organizace a sociální partneři, tj. odbory a závodní výbory, průmyslové a profesní asociace a jednotlivé společnosti.

ESF koná jako určitý katalyzátor nových přístupů k projektům, spojuje a využívá kombinované zdroje všech zúčastněných. Pěstuje partnerství na mnoha různých úrovních a podněcuje přenos znalostí, myšlenek po celé Evropě, čímž zajišťuje, že nejúčinnější nová řešení budou začleněna do hlavních politik.[10]

Evropský orientační a záruční fond pro zemědělství je finančním nástrojem pro politiku rozvoje venkova, druhého pilíře společné zemědělské politiky. Financuje rozvoj venkovských oblastí po celé Evropské unii. EAGGF je rozdělen do dvou sekcí, a to **sekcce orientace**, která podporuje opatření pro rozvoj venkova v oblastech cíle 1, zatímco **garanční sekce** působí v ostatních oblastech. Dále bych ráda uvedla, že tento fond se skládá ze dvou částí, a to **záruční oddělení**, které se stará o různá finanční opatření (vývozní kompenzace, stabilizaci cen atd.). Druhá část, která patří do tohoto fondu, je **orientační část**, která má za úkol podporovat modernizaci a racionalizaci zemědělské výroby.[10]

Finanční nástroj pro podporu rybolovu začal fungovat od roku 1994 a jeho cílem je podpora přímořských regionů a restrukturalizace rybářského odvětví. V roce 2000 byl zařazen mezi strukturální fondy.

Pro období **2007 – 2013** již pod strukturální fondy nespadá podpora konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví a rozvoje venkova. Tyto oblasti jsou financovány prostřednictvím **Programu rozvoje venkova** financovaného z Evropského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD).

Česká republika se řadí mezi chudší státy Evropské unie a v období 2007 – 2013 může ke zlepšení životní úroveň svých obyvatel čerpat z fondů Evropské unie přibližně **26,7 miliard eur, což je zhruba 752,7 miliard Kč**. *Pro srovnání:* výše rozpočtu České republiky pro rok 2007 je 1 040,8 miliard Kč. Podpora z fondů Evropské unie, kterou může Česká republika v období 2007 – 2013 čerpat, tak odpovídá 74% státního rozpočtu.[10]

V období 2007 – 2013 sleduje regionální politika **tři cíle**, k jejichž dosažení má v evropském rozpočtovém rámci (tzv. finanční perspektiva) prostřednictvím fondů Fondu soudržnosti vyčleněno **308 041 000 000 eur (přibližně 8 686,8 mld. Kč)**. Jedná se o:

- **Cíl Konvergence** – jedná se o podporu hospodářského a sociálního rozvoje **regionů** na úrovni NUTS II (nomenklatura územní statistické jednotky – dle členění území 800 000 – 3 mil. obyvatel) s hrubým domácím produktem na obyvatele nižším než 75 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Dále jsou k čerpání z tohoto cíle způsobilé **státy**, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele je nižší než 90 % průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Tento cíl je financovaný z ERDF, ESF, FS a v **České republice** pod něj spadají **všechny regiony soudržnosti s výjimkou hl. m. Prahy**.
- **Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** – jedná se o podporu regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I (regionální členění území: 3 mil. – 7 mil. obyvatel), které přesahují limitní ukazatele pro zařazení do cíle Konvergence. Tento cíl je financovaný z ERDF a ESF a v **České republice** pod něj spadá **hl. m. Praha**.
- **Cíl Evropská územní spolupráce** – jedná se o podporu přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III (regionální členění území: 150 000 – 800 000 obyvatel) nacházejících se podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a všech regionů úrovně NUTS III podél námořních hranic, které jsou od sebe obecně

vzdáleny nejvýše 150 kilometrů. Dále je podporována meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. Tento cíl je financovaný z ERDF a v **České republice** pod něj spadají **všechny regiony**. [10]

Tab. 1. Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013 [10]

Cíl	Fondy pro EU27		Fondy pro ČR	
	Konvergence	251,16 mld. € (cca 7 082,80 mld. Kč)	81,54 %	25,88 mld. € (cca 730,00 mld. Kč)
Regionální konkuren- schopnost a zaměstnanost	49,13 mld. € (cca 1 385,40 mld. Kč)	15,95 %	419,09 mil. € (cca 11,73 mld. Kč)	1,56 %
Evropská územní spolu- práce	7,75 mld. € (cca 218,55 mld. Kč)	2,52 %	389,05 mil. € (cca 10,97 mld. Kč)	1,46 %
Celkem	308,04 mld. € (cca 8 686,80 mld. Kč)	100,00 %	26,69 mld. € (cca 752,70 mld. Kč)	100,00 %

1.4 Postup tvorby rozvojových strategií v regionech ČR

Pro vypracování strategie rozvoje regionu je nutné splňovat následující postupové kroky:

- ✓ vymezit si region, pro který je strategie rozvoje vypracována, vypracování jeho globální charakteristiky (deskripce jeho profilu) a vytvoření dostatečně poznatkové základny (získání potřebných výchozích informací) o regionu,
- ✓ vytvoření vize regionu,
- ✓ stanovení globálních cílů rozvoje regionu,
- ✓ provedení SWOT analýzy – v míře podrobnosti umožňující formulovat klíčové problémy dalšího rozvoje regionu,
- ✓ stanovení (identifikace) kritických oblastí regionu,
- ✓ formulace strategických cílů a strategických směrů,
- ✓ navržení hlavních rozvojových aktivit, jimiž budou strategické směry realizovány,
- ✓ souhrnné zpracování strategie rozvoje regionu. [20]

Profil regionu – jedná se o situační analýzu ústící v deskripci profilu regionu. Je podkladem a hlavním faktografickým materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování strategie rozvoje regionu. [20]

Fakta a poznatky získané při zpracování profilu regionu jsou určující při vypracování SWOT analýzy – analýza silných a slabých stránek regionu a jeho budoucích příležitostí a možných ohrožení. Slouží jako sjednocující a argumentační materiál pro další kroky strategie, a to vytýčení kritických oblastí, cílů a strategií.

Region by měl být analyzován z těchto **základních aspektů**:

- ✓ obyvatelstvo,
- ✓ ekonomické činnosti,
- ✓ infrastruktura,
- ✓ životní prostředí,
- ✓ činitelé.[1]

Posouzení obyvatelstva by mělo být provedeno s cílem objasnit, co region a jeho obyvatelstvo představují. Půjde tedy o:

- ✓ demografickou analýzu,
- ✓ sociální diferenciaci obyvatelstva, životní úroveň,
- ✓ zaměstnanost, struktura zaměstnanosti, vývoj situace na trhu práce,
- ✓ zdraví z hlediska dopadů pracovních podmínek a životního prostředí,
- ✓ životní styl (umění, kultura, volný čas, sport, zvyky a tradice apod.),
- ✓ osídlení z hlediska zón osídlení.

U ekonomických činností by měly být zkoumány:

- ✓ průmyslové a stavební činnosti,
- ✓ zemědělské činnosti, lesnictví a vodní hospodářství,
- ✓ obchodní a jiné činnosti výrobní povahy,
- ✓ výrobní služby,
- ✓ nevýrobní služby, zejména služby cestovního ruchu, vzdělávací, kulturní a zdravotnické činnosti, činnosti související s volným časem, rekreací a sportem apod.

U infrastruktury by analýza měla být zaměřena na tyto základní faktory:

- ✓ dopravní infrastrukturu, telekomunikace,

- ✓ surovinové a energetické zdroje,
- ✓ bydlení, veřejné služby,
- ✓ disponibilní plochy, budovy a stavby vhodné pro nové podnikatelské aktivity.

U životního prostředí by měla být analýza zaměřena na:

- ✓ ovzduší, vodu, půdu (vč. těžby nerostných surovin, poddolovaných území, radiace),
- ✓ odpady,
- ✓ péči o krajinu (chráněná, devastovaná a nepřístupná území),
- ✓ největší znečišťovatele.

U činitelů je třeba identifikovat všechny subjekty, kteří pozitivně zasahují, resp. by mohly zasahovat do vývoje regionu (státní správa, místní správa, sdružení, korporace, charitativní, humanitní a kulturní instituce apod.) a analyzovat jejich stav, vykonané práce, finanční možnosti apod.

Zdroje informací pro vypracování situační analýzy je možné získat:

- ✓ **Český statistický úřad (ČSÚ)**, který vytváří a spravuje různě obsáhlé a různě aktualizované databáze. Pro potřeby vypracování této práce jsou k dispozici databáze, které shrnují z různých zdrojů ČSÚ údaje v členění podle krajů,
- ✓ **regionální a municipální instituce**, které mohou poskytnout informace zpravidla podrobnější, aktuálnější, ale jejichž získání je v mnoha případech náročnější než v případě informací z ČSÚ,
- ✓ **instituce disponující informacemi o aktuální situaci v regionu:**
 - úřady práce – vedou podrobná a aktuální data o zaměstnanosti a trhu práce,
 - okresní správa sociálního zabezpečení – přehled o zaměstnanosti v malých podnicích a o jejím vývoji,
 - městské úřady – ohlašovny, správy bytu,
 - dopravní inspektoráty – počty motorových vozidel,
 - místní podniky, správci a majitelé technické infrastruktury – individuální data, jinde nedostupná (tyto instituce nejsou povinny poskytovat jakékoliv údaje).[5]

Nepodrobnější data lze získat ze „Sčítání lidu, domů a bytů“, které se koná jednou za deset let (naposledy v roce 2001). V některých případech jsou bohužel tato data nepoužitelná, neboť nám nevypovídají aktuální stav a vývoj. Tento zdroj je proto třeba individuálně posoudit nebo jej doplnit o další konkrétní informace aktuálního data.

Dobře formulovaná vize regionu a k ní adekvátně stanovené globální rozvojové cíle mohou velmi významně ovlivnit další postup prací a do značné míry ovlivnit i její celkový výsledek.

Vize regionu by měla být celostním pohledem na region. V určité formě by měla charakterizovat výchozí situaci regionu a kam se chce region dosáhnout (co jsme a čím chceme být). Vize regionu by měla také obsahovat filosofii a principy, na kterých bude založena. Přínosné také je, podaří-li se již nyní alespoň rámcově vymezit oblasti života regionu, na které musí být soustředěna hlavní pozornost.[1]

K vytvořené rozvojové vizi je třeba stanovit **globální (rámcové) cíle** vymezující základní cesty a výsledky rozvojového procesu.

Pokud jsou tyto dva kroky zvládnuty dobře, pomůže to v dalších krocích, a to např. při SWOT analýze a v dalších fázích práce. Jejich největší význam je v tom, že umožňují orientovat další práce jen na vymezené relevantní problémy a tím významně zúžit záběr práce. Zmínila jsem zde SWOT analýzu proto, že rámec vize zpravidla výrazně omezí množství informací, které musí být pro analýzu brány v úvahu.

SWOT analýza je standardní metoda používaná k prezentaci analytických poznatků o nej-různějších objektech zkoumání. Jejím principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud možno vyčerpávající a objektivní charakteristika silných a slabých stránek zkoumaného objektu a jeho možných příležitostí a ohrožení. Akceptování silných stránek a naopak důrazem na odstraňování nebo omezování slabých stránek roste pravděpodobnost využití nabízejících se příležitostí a omezuje se dopad identifikovaných ohrožení.[5]

Jakkoliv se tato metoda zdá jednoduchá, už při prvním pokusu o její aplikaci narazíme na řadu překážek a zjistíme, že už jen první dva předpoklady, tj. **výstižná formulace a objektivita**, se naplňují velice obtížně. Nezbytná objektivita zase naráží na psychologické bariéry, protože pojmenování vlastních předností může působit jako sebechvála a zveřejněním slabin se přiznává vlastní nedostatečnost. Jednou z variant, jak se této situaci vyvarovat, je provést srovnání situace zkoumaného objektu se situací podobných objektů.

Posouzení **vnitřní situace regionu** a jejich příčin zaujímá klíčovou roli. Vnitřní analýza má dvojí účel, a to stanovit možnosti a potenciál regionu a identifikovat vnitřní silné a slabé stránky.

Silné stránky zahrnují jakékoliv komparativní a konkurenční výhody regionu pro jakékoliv typy rozvojových aktivit.

Slabé stránky jsou veškeré faktory, které limitují nebo ohrožují tyto aktivity.

Při zkoumání silných a slabých stránek jsou řešena některá podstatná témata, a to:

- ✓ klíčové odvětví ekonomiky regionu (průmysl, služby, turistiky),
- ✓ dostupné průmyslové pozemky a komerční pozemky,
- ✓ dopravní infrastruktura a mezinárodní napojení regionu,
- ✓ ekologické škody, ochrana krajiny a přírody, ukládání pevných odpadů,
- ✓ občanská vybavenost, školství, kultura,
- ✓ turistika, atraktivity regionálního a národního významu.[1]

Kromě charakteristiky silných a slabých stránek musíme umět porozumět i příležitostem a ohrožením vnějšího prostředí. Mnoho vnějších vlivů nebude moci region ovlivnit, avšak jejich pravděpodobné účinky na regionální ekonomiku jsou důležité při tvorbě strategie.

Je brát v úvahu i některé **podstatné faktory vnějších vlivů**, a to:

- ✓ ekonomické změny na národní a mezinárodní úrovni,
- ✓ sociální a politické změny,
- ✓ demografické změny,
- ✓ infrastruktura na národní a mezinárodní úrovni.[1]

Nesmíme zapomenout i na důležitý aspekt vnější analýzy. Tím jsou posouzení, okolnosti a tendence, které jsou pro region důležité a jakou vyžadují reakci:

- ✓ vztah k regionu,
- ✓ pozitivní nebo negativní dopad,
- ✓ možnost konstruktivní reakce regionu.

Využití SWOT analýzy:

- ✓ pro identifikaci kritických oblastí, resp. zpřesnění na počátku procesu definovaných rámcových oblastí,
- ✓ jako základ pro zaměření celé rozvojové strategie regionu,
- ✓ pro formulaci strategických cílů a následně strategických směrů a rozvojových aktivit,
- ✓ pro stanovení pozic regionu ve srovnání s jinými regiony, zejména v soutěži o investice a pracovní místa.[11]

Výběr kritických oblastí

Neexistuje žádný nejlepší způsob, jak dojít k výběru kritických oblastí. Vyžaduje to rozsáhlou, věcně argumentovanou diskusi v pracovních skupinách, jejímž odrazovým můstkem jsou všechny dílčí dokumenty vypracované v předchozích fázích prací strategie.

Zásadní názorové rozdíly musí být sblížovány v průběhu diskuse a u každého vyvstalého problému musí být hledán konsensus.

Měl by se podařit určit jen nevelký počet strategických oblastí rozvoje, protože čím užší bude zaměření, tím snazší bude realizace strategie.

Zaměření strategie bude spíše na kritické oblasti ekonomického rozvoje než širší společenské problémy. Regiony mají omezené možnosti řešit kritické oblasti, které spadají do odpovědnosti státu (např. privatizace, sociální politika, zdravotnictví apod.).

Je tedy nutno určit takové kritické oblasti, v nichž je region schopen dosáhnout prostřednictvím dostupných lidských a finančních zdrojů zlepšení.

Typické oblasti regionálního rozvoje

Typickými oblastmi, které jsou zpravidla identifikovány a řešeny v regionech jako hlavní články jejich strategií jsou:

- ✓ hospodářství regionu,
- ✓ zaměstnanost a trh práce,
- ✓ malé a střední podnikání,
- ✓ doprava a infrastruktura, vč. podnikatelské,

- ✓ regionální marketing a podpora investování do regionu,
- ✓ životní prostředí,
- ✓ sociální rozvoj, vzdělanost, kultura,
- ✓ image regionu,
- ✓ turistika a cestovní ruch,
- ✓ vnější vztahy regionu (mezinárodní spolupráce, Evropská unie).[8]

Stanovení strategických cílů

Strategický cíl představuje směrný ukazatel pro rozvoj regionu a informaci o stavu, kterého by mělo být dosaženo realizací navržených rozvojových aktivit ve střední a dlouhodobé perspektivě.[1]

Strategické cíle se odvozují od vize regionu o jeho budoucím vývoji, globálních cílů a výsledků SWOT analýzy.

Základem strategických cílů musí být něco víc než jen zbožná přání. Musí být formulovány silným smyslem pro realitu.

Stanovení cílů musí být jasné a stručné, musí udávat směr a formulovat očekávaný výsledek. Tvorba cílů neprobíhá jako plánování cílů jednotlivých činitelů v regionu, ale musí být chápána jako proces výměny názorů.

Proces identifikace, formulace a dosažení strategických cílů patří mezi nejnáročnější činnosti v průběhu prací na strategii.

Vazba mezi cíli a SWOT analýzou

Již na formulaci cílů by měla být rámcově prověřována vazba mezi cíli a SWOT analýzou. Cíle by měly využívat identifikované silné stránky regionu a eliminovat slabé stránky regionu. Zároveň by měly cíle využít identifikované příležitosti a reagovat na ohrožení regionu.

Pro tuto prověrku je účelné doporučit formalizovaný postup, u něhož je použito maticové formy záznamu vazeb mezi cíli a analytickými poznatky SWOT analýzy.

Strategické směry

Strategický směr je specifická cesta (program, projekt), jejímž prostřednictvím je dosaženo strategických cílů. Strategické směry by měly identifikovat klíčové výsledky, kterých se má dosáhnout.[8]

Ke každému cíli bude existovat zpravidla více než jeden strategický směr. Časový horizont jejich trvání může být různý, ale vždy v rámci časového úseku, pro který se strategie rozvoje regionu připravuje.

Strategické směry musí být realistické a dosažitelné. Lidské, finanční a institucionální zdroje, potřebné k dosažení, musí být k dispozici nebo alespoň identifikovatelné.

Některé zdroje lze nalézt v rámci regionu. Jiné lze získat od institucí na národní úrovni nebo soukromého sektoru, případně na úrovni EU (strukturální fondy) nebo pravděpodobněji kombinací všech výše uvedených skutečností.

Stanovení strategických směrů a rozvojových aktivit

Při stanovení strategických směrů a rozvojových aktivit je nutno udržet adekvátní rozlišovací úroveň, aby bylo zajištěno, že nejsou navrhovány směry a aktivity na příliš podrobné rozlišovací úrovni, které přísluší obci, městu nebo kraji.

U každého navrhovaného strategického směru by měly být uvažovány tyto faktory:

- ✓ náklady,
- ✓ personální potřeby,
- ✓ instituce odpovědné za realizaci,
- ✓ časový rámec,
- ✓ dopad,
- ✓ právní důsledky.

Jakmile budou odsouhlaseny strategické směry, začne se vypracovávat rozvojové aktivity, což jsou konkrétní aktivity, které určují, jak se jednotlivě strategické směry budou naplňovat. Ke každému strategickému směru bývá zpravidla přiřazena řada rozvojových aktivit. Musí proto ještě následovat výběr těch nejdůležitějších.

Jestliže hlavním úkolem **strategické fáze** je identifikovat co je třeba v regionu udělat a určit směry, resp. cesty a aktivity, kterými by toho mělo být dosaženo, je hlavním úkolem **taktické fáze** konkretizovat strategické směry (úkoly) a plánované aktivity ve formě reálných programů a projektů, nalézt jejich nositele a stanovit způsob jejich financování.[1]

Implementace

Jestliže hlavním úkolem strategické fáze bylo identifikovat co je třeba v regionu udělat a určit směry, resp. cesty a aktivity, kterými by toho mělo být dosaženo, je **hlavním úkolem** taktické fáze (implementace) konkretizovat strategické cíle (úkoly) a plánované aktivity ve formě reálných programů a projektů, nalézt jejich nositele a stanovit způsob jejich financování.

Úkolem pro fázi taktickou a realizační je vytvořit implementační skupinu.

Klíčem k implementaci jsou organizace a financování, tj. kdo by co měl dělat a kde na to získat zdroje.

Realizace plánovaných rozvojových aktivit, které ústí do programů či projektů, musí být jasně přiřazena do kompetence odpovídajícím subjektům a musí pro ni být jasně stanoven způsob a zdroje financování.

Je podstatné, aby každý zúčastněný subjekt z regionu znal výsledky, kterých chce dosáhnout a časový horizont, do kterého se mají rozvojové aktivity dokončit. Dále musí přijmout odpovědnost za činnosti, které převzal a za jejich výsledky. V neposlední řadě se musí angažovat pro dosažení očekávaných výsledků.

Některé aktivity budou orientovány na změny politiky a odstranění různých překážek a nebudou finančně náročné. Úspěšná realizace většiny rozvojových aktivit však bude vyžadovat rovněž přidělení nedostatkových zdrojů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

2 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU KRÁLOVSTVÍ

2.1 Rysy kraje

Mikroregion Království se rozprostírá v Olomouckém kraji. Vzhledem k hlavním koncentracím obyvatelstva a dopravním tahům zaujímá významnou polohu v rámci střední Evropy, která vytváří předpoklady budoucího intenzivního propojení s ostatními regiony České republiky.

Obr. 1 Vymezení Olomouckého kraje

Svou rozlohou necelých **5 140 km²** se Olomoucký kraj řadí mezi středně velké kraje (6,5% rozlohy území České republiky, osmé místo v pořadí krajů). Podle sčítání lidu z roku 2001 měl **639 369 obyvatel**, tj. přes 6% obyvatel České republiky, čímž se rovněž řadí mezi středně velké kraje (šesté místo v pořadí krajů). Počet obyvatelstva má klesající tendenci. Hustota zalidnění 125 obyvatel/km² je pouze mírně pod republikovým průměrem.

2.1.1 Nezaměstnanost, ekonomika

Nejvyšší zaměstnanost je vykazována v sektorech průmyslu a stavebnictví, zaměstnanost v sektoru zemědělství je rovněž vysoká, vyšší než činí průměr České republiky.

Dominantní pozici v ekonomice kraje mají podniky zpracovatelského průmyslu v odvětvích všeobecného strojírenství, kovodělného průmyslu a v odvětví elektrických a optických přístrojů. V kraji je soustředěna téměř třetina potravinářského průmyslu České republiky.

Nezaměstnanost v Olomouckém kraji je **3.nejvyšší v České republice**, po Moravskoslezském a Ústeckém. Průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2001 činila 10.4%, tj. o 2,4 pro-

centního bodu více než republikový průměr (8,1%). Průměrná mzda je v Olomouckém kraji trvale pod průměrem České republiky.[2]

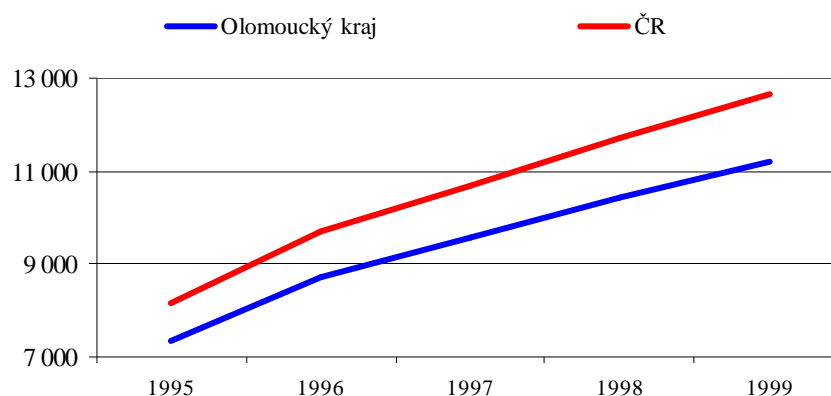
Olomoucký kraj díky historicky široké odvětvové struktuře podniků a hospodářství má dostatečný potenciál volné a relativně **levné pracovní síly** využitelný při vzniku nových ekonomických aktivit. Populace disponuje širokým rejstříkem a úrovní odborného vzdělání. Pracovní síla se základním a nižším vzděláním má v drtivé většině pracovní zkušenosti z hromadné výroby s vysokým stupněm dělby práce. Podstatná část dospělé populace je ochotná dále se učit, pokud náklady na vzdělání nejsou příliš vysoké a pokud je proces dalšího učení spojen s reálnou vyhlídkou dobrého pracovního uplatnění.

Pracovní trh v kraji není možné charakterizovat jako jednotný. Hranice trhu práce jsou podmíněny bydlením a dány zejména možnostmi denního dojíždění do zaměstnání. Proto analýza trhu a podmínek pro ekonomický rozvoj vyžaduje analyzovat území kraje v menších územích s podrobnými sociálně ekonomickými charakteristikami.

Ekonomické klima, podobně jako v jiných krajích republiky, je ovlivňováno rozvojem ve dvou oblastech. První z nich jsou změny zaměstnanosti v hlavních sektorech národního hospodářství ve prospěch zvyšování zaměstnanosti v službách.

Zatímco zaměstnanost v sektorech průmyslu a stavebnictví se pohybuje kolem celostátního průměru, zaměstnanost v sektoru zemědělství je 8,1%, tj. o polovinu vyšší než průměr České republiky – 5,5%. V sektoru služeb je 46,7%, tj. téměř o desetinu nižší než průměr České republiky. Zaměstnanost v sektoru služeb přitom vzrostla proti roku 1995 o celá 3%. [2]

2.1.2 Průměrná mzda v kraji

Obr. 2 Vývoj průměrných mezd v Olomouckém kraji[2]

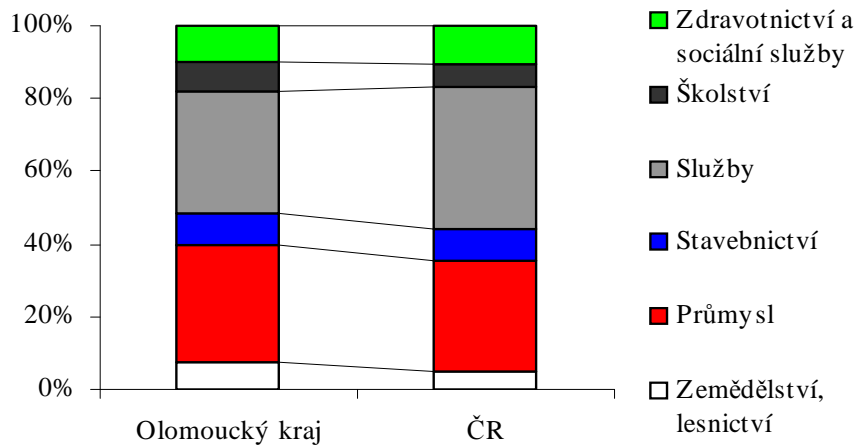
Dalším fenoménem, který ovlivňuje ekonomické klima je **stav a rozvoj malých a středních podniků**. Podle údajů OSSZ v kraji působí přes 11 230 malých podniků s méně než 20 zaměstnanci. Malé podniky (do 20 zaměstnanců) včetně osob samostatně výdělečně činných v roce 2000 zaměstnávaly 84 063 obyvatel, tj. více než 35% všech pracovních míst. Ze změn sektorové struktury zaměstnanosti lze dovodit, že rozvoj malých podniků, především ve službách, kompenzoval úbytky pracovních míst v sektoru zemědělství.

Dominantní pozici v ekonomice kraje mají podniky zpracovatelského průmyslu v odvětvích všeobecného strojírenství, kovodělného průmyslu a v odvětví elektrických a optických přístrojů. Tato odvětví vytvářejí více než 50% výkonů celého zpracovatelského průmyslu v kraji a zaměstnávají 49% z celkového počtu zaměstnanců v sektoru průmyslu.

Z dalších oborů je významný průmysl textilní s 13% podílem na průmyslové zaměstnanosti, dále sklářský průmysl a výroba stavebních hmot, jenž produkuje pře 10% procent ekonomického výkonu a má 5% podíl na zaměstnanosti v průmyslu.

2.1.3 Vzdělání

Významnou charakteristikou obyvatelstva na území Olomouckého kraje je jeho vzdělanost a adaptabilita.. Struktura vzdělání vykazuje poměrně vysoké zastoupení obyvatelstva se základním vzděláním. Vysokoškolsky a středoškolsky vzdělaných obyvatel je obecně nejvíce ve větších sídlech. V kraji jako celku, ale převážně v jeho odlehlejších částech, existuje neustále deficit vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, což má negativní důsledky i na zaměstnanost a konkurenceschopnost. Nedostatek pracovní síly zaměřené do strojírenství a dalších technických oborů zahrnuje všechny úrovně vzdělání a je hlavní odvětvovou disproporcí (nerovnoměrnost) trhu práce v kraji.

Obr. 3 Oborová struktura zaměstnaných v hlavním zaměstnání

2.1.4 Životní podmínky venkova

Vedle ekonomických příjmů obyvatel je kraj konkurenceschopný i v neekonomických sférahách života. **Úkolem** je udržení životních podmínek uvnitř kraje tak, aby především i v hornatých a venkovských oblastech byly důstojné. Zdravotní a sociální služby jsou podpořeny v preventivních aktivitách a odstraňování rizik. Životní podmínky a kvalitu života ovlivňuje škála volnočasových prvků (sportovních, kulturních apod.), ale také přístupy k rozhodování a podílení se na veřejných záležitostech a společenském životě. Strategickým přístupem je stimulace cílená do oblasti, kde tyto formy slibují významné užitky a efektivnost.

Kraj přispívá k prezentaci a propagaci kulturního dědictví kraje v nadregionálním i mezinárodním měřítku. Za předpoklad zachování vybraných světských a církevních památek považuje dostatečné využití prostředků z programu ochrany evropského kulturního dědictví. **Podporu aktivity** zaměřené na rozvoj a zachování tradic folklóru, lidových řemesel, historických a kulturních tradic.

2.1.5 Cestovní ruch

Významným ekonomickým prvkem rozvoje regionu je cestovní ruch. Pro některé oblasti Olomouckého kraje představuje dominantní směr rozvoje. Hlavní prioritou v oblasti cestovního ruchu je podpora rozvoje infrastruktury cestovního ruchu, vznik nových lokálních

a regionálních produktů a programů cestovního ruchu, a to s ohledem na stále se zostřující konkurenci v této oblasti i podpora marketingových aktivit.

Cestovní ruch je významným ekonomickým, kulturním a společenským prvkem regionu. Rozvoj cestovního ruchu umožňuje maximální využití endogenních zdrojů rozvoje regionu (přírodní podmínky, kulturně – historické památky apod.). Cestovních ruch ovlivňuje významně tvorbu hrubého domácího produktu a příjmy do místních rozpočtů, zvyšuje zaměstnanost a přispívá k celkovému rozvoji regionu.

Jako příklad bych ráda uvedla nejčastější důvody návštěv Olomouckého kraje, které přispívají k prosperitě tohoto kraje. Jsou to:

- ✓ sport,
- ✓ poznání,
- ✓ relaxace,
- ✓ zdraví,
- ✓ návštěva,
- ✓ projížďení krajem,
- ✓ jiné.

Tendence současnosti, pracovní vytížení i způsoby trávení volného času nabádají ve velké míře k takzvanému ekologickému cestování. Po mikroregionu Království lze projížďet například po značených evidovaných cyklotrasách.

Obr. 4 Cesty v mikroregionu Království

Cestovní ruch je mnohostranným odvětvím, které zasahuje do řady dílčích činností a zejména s ohledem na silný multiplikační efekt patří mezi nejvýznamnější součásti ekonomiky s relativně rychlou návratností. Progrese cestovního ruchu je zcela zřejmá.

Olomoucký kraj se rozprostírá na severu střední Moravy. Vzhledem k hlavním koncentracím obyvatelstva a dopravním tahům zaujímá významnou polohu v rámci střední Evropy, která vytváří předpoklady budoucího intenzivního propojení nejen s ostatními regiony České republiky, ale i se sousedními státy, hlavně Slovenskem a Polskem. V oblasti cestovního ruchu je velmi důležitá především vazba na Polsko.

2.2 Charakteristika území mikroregionu

Obecná identifikace

Název: Sdružení obcí mikroregionu Království.

Adresa: Grygov, Jana Šrámka 19, PSČ 783 73
sídlo Mikroregionu Království.

Předseda mikroregionu: PhDr. Petr Hanuška.

Výbor mikroregionu: Ing. Mojmír Dočkal – starosta obce Majetín,
Jindřich Bartoška – starosta obce Dub nad Moravou,

Josef Dušek – starosta obce Blatec.

Kontrolní výbor:

Ing. Mojmír Dočkal,

Josef Dušek,

Ing. Jan Beneš – starosta obce Brodek u Přerova.

Finanční výbor:

Josef Dušek,

Ing. Mojmír Dočkal,

Ing. Josef Beneš.

Partnerské organizace mikroregionu: Občané pro rozvoj venkova, o.s.,

Mikroregion Dolek.

Předmět činnosti sdružení je zejména:

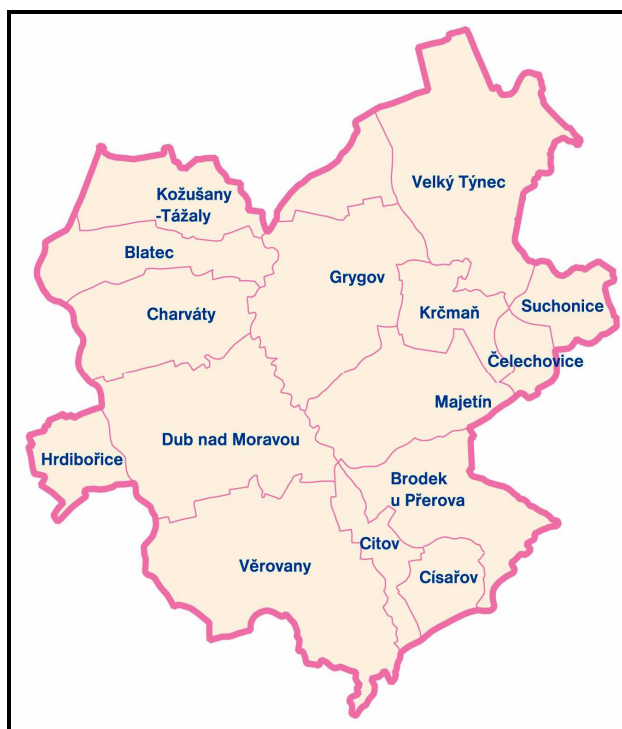
- ✓ rozvoje samosprávy obcí,
- ✓ hospodářského, sociálního a kulturního života obcí,
- ✓ vztahů k orgánům státní správy a vyšší samosprávných celků,
- ✓ podpora zemědělského a nezemědělského podnikání, řešení problémů nezaměstnanosti, rozvoj a diversifikace (rozšíření) nezemědělských prostorů,
- ✓ společná péče o památky v mikroregionu,
- ✓ využití netradičních zdrojů energie,
- ✓ podpora venkovské turistiky při současném řešení dalších akcí místních programů obnovy (např. programu obnovy občanské vybavenosti, k péči o veřejná prostranství, zeleň a drobnou architekturu),
- ✓ společná řešení sociálních služeb a zdravotní péče,
- ✓ marketing venkovské turistiky, zpracování nabídkových produktů,
- ✓ podpora společných řešení směřujících k vyjasnění majetkových poměrů ve vlastnictví nemovitostí v mikroregionu, společná příprava projektů pozemkových úprav,
- ✓ podpora řešení dopravní obslužnosti, týkající se více obcí a zavádění, rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí a systémů veřejné osobní dopravy,

- ✓ spolupráce a výměna know-how mezi partnerskými obcemi České republiky a zemí Evropské unie,
- ✓ zřízení studijního, koordinačního a informačního centra pro podporu řešení společenské problematiky,
- ✓ vzájemná pomoc při třídění a skladování tuhého domovního odpadu, budování kompostáren a sběru, skladování a likvidace nebezpečných odpadů,
- ✓ provoz lomů, pískoven a zařízení sloužící k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- ✓ správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních.

Geografická poloha mikroregionu

Sdružení obcí mikroregionu Království se nachází v těsné blízkosti statutárního města Olomouce – metropole Hané, v jihovýchodní části olomouckého kraje. Mikroregion Království sdružuje malé hanácké obce: Blatec, Brodek u Přerova, Císařov, Citov, Želechovice, Dub nad Moravou, Grygov, Hrdibořice, Charváty, Kožušany – Tážaly, Krčmaň, Majetín, Suchonice, Velký Týnec, Věrovany, které jsou vesměs situovány v mírně zvlněném terénu v blízkosti silnice I/55 Olomouc – Přerov v úrodné oblasti Hornomoravského úvalu. Jedním z nejrozsáhlejších ucelených území mikroregionu je plocha lužního lesa „Království“ (o výměře přes 600 ha), která nese název podle jeho největší plochy, snad 500 let starého dubu zvaného „Král“.[9]

Katastr sdružených obcí mikroregionu Království se rozkládá na ploše o rozloze **14 507 ha** s celkových počtem obyvatel **cca 13 500**.

Obr. 5 Vymezení mikroregionu Království

Oblast mikroregionu Království poskytuje možnosti využití mnoha různých typů cestovního ruchu, od poznávacího a rekreačního, přes lázeňský a sakrální, až po městský. Mnohé z obcí spadají do území strukturálně postiženého regionu – Přerovska. Regiony Olomoucka ani Přerovska nejsou v současnosti nijak vyhraněné z hlediska podnikatelské struktury. Ve zdejším prostředí se nezaměstnanost pohybuje od 9 do 14%. [2]

Region byl v uplynulých 40 letech ponechán vývoji bez výraznějších rozvojových podpor, které se na Moravě soustředily na Ostravsku a v Brně. Téměř všechny obce mikroregionu se mohou pochlubit svými historickými objekty (např. poutní místo – kostel v Dubu nad Moravou, zámek, kostely a mnohé doklady hanáckého lidového stavitelství v obci Velký Týnec, památník osvobození na Hradisku ve Velkém Týnci). Svými přírodními atraktivitami (les Království, Královský Dub, chráněná přírodní lokalita Strejčkův lom – koniklece, Olší – léčivý přírodní pramen v obce Majetín) nebo podnikatelskými záměry a aktivitami neziskových organizací (Brodek u Přerova – zvonařská dílna pí. Dietrichové, chovná stanice Genoservis v Grygově a nezisková organizace Genáček (MOSTY – PŘEROV), Medvědářský spolek divadelní společnost z Brodku u Přerova, Věrovanka – dechová kapela z Věrovan, národopisný soubor Rýnšáci z Velkého Týnce aj.), které se mohou stát předpokladem rozvoje cestovního ruchu a nabídkou společenského vyžití.

2.3 Stručná charakteristika největších obcí mikroregionu

Největší obcí mikroregionu Království je rozlohou i počtem obyvatel obec **Velký Týnec**.

Obr. 6 Fotografie Velkého Týnce[14]

Obec se rozkládá na katastru o velikosti 2 061 ha s celkovým počtem obyvatel 2 217. Písemnou formou je Týnec poprvé v dějinách připomenut v latinské listině z roku 1207, kterou český král Přemysl Otakar I. daroval tři popluží v Dukovanech patřící dosud Týnci klášteru augustiniánek u sv. Petra v Olomouci. Tenkrát byl tedy Týnec ještě majetkem zeměpanským (královským) a z moci krále Přemysla Otakara II. byla před rokem 1274 uskutečněna výrazná změna v týneckém obecním zřízení. Králem pověřený zeměpanský úředník Petr, vladař olomouckého hradu zde zavedl tzv. **právo německé**, jímž byla odstraněna dosavadní nerovnost statků, k jednotlivým usedlostem znovu přidělena půda do dědičného nájmu, stanoveny přesné dávky z gruntů a do čela obce postaven rychtář jako zástupce vrchnosti.

Velký Týnec byl již ve 13. století osadou rozsáhlou a významnou, čehož důkazem je nepochybně i dávný vznik zdejší fary a kostela. Význam vsi nepoklesl ani v majetku církevním. Od roku 1499 směla obec a její rychtář užívat pečeti se znakem podobným současnému obecnímu erb. Však ještě před polovinou 15. století se obec začíná v dochovaných dokumentech nazývat VELKÝM Týncem.

Uprostřed „osvíceného“ 18. století se význam obce povznesl výstavbou nového velkého kostela (1750 – 1760) na místě už dvou předchozích staveb tohoto určení. Kostel a zdejší fara byly už od nejstarších časů střediskem farnosti zasahující sousední vsi Vsisko, Čechovice, Krčmaň, Grygov a Hostkovice. S okruhem farností souvisí také vznik zdejší školy známé již v roce 1658.

Vyšší tempo rozvoje obec zaznamenala až od konce sedmdesátých let, kdy byla vybudována nová mateřská škola (1981), ještě před tím požární zbrojnice (1978), budova kina a knihovny (1983), objekt zdravotního střediska (1987), sportovní areál u školy (1988), komunální čistírna odpadních vod (1989), započata stavba nákupního střediska. Nákladem obce byl účelně rekonstruován zámek (1966) a celý Společenský dům byl uvolněn pro kulturní život. V ekonomické oblasti byl vedle průběžné modernizace závodů vybudován v roce 1976 zemědělský komplex pro odchov selat. Zvláště po roce 1974, kdy se sloučilo družstvo s okolními družstvy v Čechovicích, Majetíně, Krčmani, Svěsdlících, Bystrovanech, v Grygově – Vsisku a v Holici a hospodařilo na 3 857 hektarech polí a nově založených chmelnic. V několika etapách vznikl „Oblastní podnik služeb“ až s 200 zaměstnanci zaměřený především na výrobu stavební a krejčovskou.

Společné dějiny nejnovější doby vytváří nyní Velký Týnec s místními částmi Vsisko a Čechovice.

Další v pořadí katastrálně nejrozsáhlejší obcí mikroregionu je obec **Věrovany**.

Obr. 7 Fotografie Věrovan[15]

Nejstarší zpráva o obci Věrovany pochází z roku 1131. Tento letopočet je také uváděn jako doba vzniku obce Věrovany. Obec Věrovany je tvořena ze tří obcí, které byly do roku 1952 samostatné, a to Věrovany, Rakodavy, Nenakonice. V současné době jsou to místní části na jednom katastru o rozloze 1 780 ha s počtem obyvatel 1 338. Zemědělství a mlynářství bylo dlouhá léta hlavním druhem zaměstnání obyvatel těchto obcí a tato tradice nadále přetrvává. Další pracovní příležitosti se naskytují při provozu v základní občanské vybavenosti (školská zařízení, obchody, restaurační zařízení) a při podnikatelské činnosti menších podnikatelů. Za další práci je nutné dojíždět do měst. Pro Věrovany je nespádovější Olomouc, kde funguje dobrá dopravní obslužnost. Nedostatkem, který se týká výše uvedené skutečnosti, je fungování pouze autobusové dopravy.

Společenský život probíhá na několika místech speciálně určených k tomuto účelu, a to např. v kulturním domě formou společenských plesů a zábav apod.

Dalším místem konání kulturních, společenských a sportovních akcí je komplex TJ Sokola Věrovany v letním období (turnaje odbíjené, nohejbalu, tenisu, pořádání tanečních zábav a společenských večerů), v zimním období (ledové kluziště a turnaje uvedených sportů v tělocvičně). Jedná se zároveň o spolkovou činnost, včetně cvičení na sokolských sletech.

V areálu Hanáckého sdružení technických sportů je k dispozici loděnice, kynologické cvičiště a hřiště na malou kopanou. Registrovány jsou Kynologická organizace, klub malé kopané. V loděnici taktéž probíhá nácvik střelby ze vzduchových zbraní.

Na obecních pozemcích u řeky Moravy si Myslivecké sdružení Věrovany vybuďovalo brokovou střílnici, kde se pořádají soutěže ve střelbě. Jedná se o akci s celorepublikovou účastí.

Obecní úřad vydává svůj občasník nazvaný „Zpravodaj obce Věrovany“ až 4x ročně, ve kterém občany informuje o aktuálním a výhledovém dění. Pohlednice a ostatní propagační materiály obec vydává v rámci mikroregionu Království. Obecní kronika je zpracovávána v měsíčních intervalech a je vedena až po roce 1989.

Po uplatnění restitučních nároků se někteří občané zapojili do soukromého hospodaření, ale převážná většina má svou zemědělskou půdu pronajatou ZD. Zemědělské podniky se podílejí na realizaci programu obnovy vesnic, konkrétně v péči o krajinu, výhradně za úplatu.

V rozvoji nezemědělského podnikání v obci působí zámečnické dílny, instalatéri, klempíři, stolařství, autoopravny, obchody, restaurační zařízení, kadeřnictví, krejčovství, autodoprava, servis elektrotechniky a stavebnictví. Všechny tyto subjekty vytváří několik málo pracovních míst, většinou jsou realizovány v rámci rodinných stavů.

Obcí Věrovany prochází značená cyklotrasa Moravská a jantarová stezka, která je využívána spíše cizími cyklisty. S tím je spojeno poskytování pohostinství ve třech místních restauračních zařízeních. V obci Věrovany není možnost ubytování.

Následuje obec **Dub nad Moravou** se svou rozlohou 1 521 ha a počtem obyvatel 1 517.

Obr. 8 Fotografie Dubu nad Moravou[12]

Obec Dub nad Moravou s částmi Bolelouc a Tučapy leží na rozhraní okresů Olomouc, Přerov a Prostějov. První listinná zmínka z roku 1141 uvádí osadu jako ves U duba, která byla součástí nenakonického statku. Ve 13. století se předpokládá vznik prvního kostela. Na jeho základech byl v roce 1586 postaven druhý kostel „Všech svatých“. Obec Dub nad Moravou byla 14. července 1848 povýšena na městečko s právem pořádání trhů. Dominantou obce je poutní chrám Očišťování Panny Marie postavený v letech 1734 – 1756.

Zvyšující se příliv poutníků si vyžádal výstavbu chrámu, který po svém dokončení převzal všechny funkce farního kostela Všech svatých, a tím byl v dobách josefínských reforem zachráněn od zrušení. Stavba mariánské svatyně podle návrhu Pavla Malnovského ze Slavkova byla provedena stavitelem Jiřím Kličníkem z Brna v letech 1734 – 1756. Kostel je jednolodní, dvoupatrový, je obestaven krytým podloubím, které v patře vytváří ohoz s chodbou zpřístupňující kůr a starobyrou knihovnu. V chodbě je umístěna křížová cesta. Na kůře se zachoval vzácný hudební nástroj – varhany, které patří k několika málo dochovaným barokním nástrojům dokladujícím vysokou úroveň varhanářství 18. století. Jejich stavitelem byl významný brněnský varhanář Jan Výmola.

V okolí poutního místa je několik sousoší:

- ✓ sv. Floriána obklopeného ochránci proti moru a jiným pohromám,

- ✓ sv. Rocha,
- ✓ sv. Václava,
- ✓ sv. Rozálie,
- ✓ sv. Rozálie,
- ✓ sv. František Xaverský,
- ✓ sv. Barbora a další.

Socha Anděla strážce je postavena na místě lípy, kde byl kdysi pověšen obraz Panny Marie dubské. Kaplička sv. Markéty je zbudována nad studánkou, jejíž voda, dle zbožné tradice, zázračně uzdravuje.

Obec Grygov je poslední v pořadí obcí regionu mikroregionu Království, kterou v současnosti obývá více než 1 000 lidí, přesně 1 401 obyvatel a sídlí na rozloze 1 275 ha.

Obr. 9 Fotografie Grygova[13]

Václav III. daroval městu Olomouc v roce 1306 pozemky a uložil měšťanům zřídit zde novou vesnici. Tímto dokumentem se začaly psát dějiny obce Grygova. Nárok na nové území si kromě Olomouce činil i Unka z Majetína. Pře mezi ním a olomouckými měšťany byla ukončena v roce 1352, město odškodnilo Unku padesáti hřivnami grošů. Spor dal

vzniknout i názvu vesnice (Kriegaw neboli spor o nivu). Přírodní zdroje vápence byly hospodářsky využívány od 16. století. Již v roce 1541 zamýšleli Olomoučané zřídit vápenku. Plán se podařilo realizovat až v roce 1543, kdy město najalo dva paliče.

V roce 1773 byl mezi Grygovem a Blatcem na starém rameni Moravy zřízen mlýn. Městská rada tehdy udělila povolení mistrovi Rodekerovi. Na mlýně se vystřídalo několik mlynářů, poslední získali mlýn v roce 1932.

Roku 1846 byla postavena kaple na místě bývalé zvonice. K vysvěcení došlo 17. května 1849. Spojení s okolím zajistila železnice, jejíž stavba byla dokončena v roce 1841. V 50. letech vzniklo v Grygově nádraží u přejezdu, které bylo v roce 1861 zbořeno. V roce 1901 bylo postaveno nové nádraží a v roce 1926 byla zřízena i druhá kolej.

Grygovské děti musely navštěvovat školu ve Velkém Týnci, která již dlouhou dobu kapacitně nevyhovovala. Proto se obec rozhodla postavit vlastní školu. Vyučování začalo ve školním roce 1874 – 1875.

Ke konci 19. století sužovala obec řada požárů, a proto byl v roce 1900 zřízen hasičský spolek. Požární zbrojnice byla postavena v roce 1923.

I. světová válka připravila o život 32 občanů, rok po jejím skončení byla zasazena Lípa svobody.

V roce 1949 začala výstavba závodu Berta na výrobu železobetonových rour. Později byl přejmenován na Prefu a pod tímto názvem funguje dodnes. Od roku 1953 se obec stavebně rozšiřovala výstavbou nových rodinných domů. Od 1. 1. 1958 začalo společné hospodaření v rámci JZD.

Po roce 1989 se začal měnit život občanů. Vznikly nové firmy, rozrostla se síť služeb. Podařilo se plynofikovat obec (1996) a dokončila se stavba čistírny odpadních vod (2000). V obci byly rekonstruovány a renovovány budovy sokolovny, hasičské zbrojnice, kaple, domu služeb s ordinací pro praktického lékaře, školy a proběhla rozsáhlá rekonstrukce obecního úřadu (2001). Založilo se také nové sídliště rodinných domů poblíž vlakového nádraží. Tím vznikla nová ulice „Zahradní“.

V současnosti je obec Grygov obcí olomouckého kraje, která je propojena s městy Olomouc a Přerov silničním a vlakovým spojením. V blízkosti Grygova protéká řeka Morava. Přímo v obci se nenachází žádný vodní tok. V rovině na jihozápad se prostírá lužní les

„Království“. Největší pýcha Království leží nedaleko železniční trati. Je jím kolem 400 let starý strom – dub „Král“.

V obci trvale bydlí obyvatelé převážně v rodinných jedno nebo dvougeneračních domech s charakterem řadové vesnické zástavby. Tradiční venkovská preference bydlení v rodinných domech zůstává v Grygově zachována, přestože zde existuje panelová zástavba. Tento soubor panelových domů pochází ze začátku 70. let a nechala ho zde postavit firma Prefa pro své zaměstnance.

Většina návštěvníků do obce přijíždí na jeden den, a to hlavně do přírodní rezervace Království.

Základní informace, které se týkají všech obcí mikroregionu Království jsou uvedeny v příloze P I, která je součástí této práce. Jedná se o informace týkající se rozlohy, počtu obyvatel, průměrného věku, počtu lidí v produktivním a důchodovém věku, počet handicapovaných občanů, existence základních a mateřských škol, historických zajímavostí, kulturních zařízení, komunikací, dopravě, podnikatelské a zemědělské sféře.

3 SROVNÁVACÍ ANALÝZA POŽADOVANÝCH A ŘEŠENÝCH PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ V MIKROREGIONU

Srovnávací analýzu požadovaných a řešených záměrů jsem si zvolila, neboť potřebuji informace týkající se tohoto mikroregionu a potřebuji provést srovnání s projekty v různých časových obdobích. Zástupci mikroregionu Království mi dali k dispozici požadavky a řešení projektů dvou let, a to roku 2002 a 2005, které mají sloužit jako určitý vzorek pro další práci. Roky 2003 a 2004 zde nejsou uvedeny, neboť jsem nezískala žádné informace týkající se této problematiky.

Analýza vychází z projektových záměrů strategického integrovaného rozvoje plánu mikroregionu Království z roku 2002.

Požadavky roku 2002:

- ✓ rekonstrukce a dobudování vodovodních sítí a rozšíření vodních zdrojů,
- ✓ systém svedení a odkanalizování vod,
- ✓ plynofikace, teplofikace, zlepšení životního prostředí,
- ✓ energetické hospodářství veřejných budov a ostatních objektů, kabelizace elektrického vedení a rozšíření kapacity trafostanic,
- ✓ výpočetní technika do veřejné správy, knihoven a škol,
- ✓ podpora školství,
- ✓ kulturní a sportovní zařízení,
- ✓ nakládání s odpady, jejich třídění, sanace, rekultivace starých skládek,
- ✓ ochrana a tvorba krajiny,
- ✓ rozvoj bydlení,
- ✓ péče o seniory,
- ✓ podpora rozvoje podnikání,
- ✓ koordinace rozvoje cestovního ruchu a služeb v mikroregionu,
- ✓ řešení dopravní infrastruktury – autobusové zastávky, hromadná doprava.[9]

Co bylo řešeno v roce 2002:

- ✓ průběžné opravy a zlepšování v oblasti energetického hospodářství budov,
- ✓ velmi zřetelný posun v oblasti využívání informačních technologií, tj. zapojení do projektu Olomouckého kraje – internetizace knihoven, internet pro všechny, zavedení širokopásmového bezdrátového internetu do celého mikroregionu – finančně podpořilo Ministerstvo pro místní rozvoj,
- ✓ nakládání s odpady – byly pořízeny kontejnery na třídění odpadů a provádění osvěty o potřebnosti třídění odpadů,
- ✓ v oblasti rozvoje bydlení připravovány průběžně technické studie a projektové dokumentace k realizaci staveb,
- ✓ oblast sportu se stává jednou z významných priorit mikroregionu, kterou obce, neziskové organizace a podnikatelé významně ovlivňují nejen v oblasti snižování kriminality mládeže nebo protidrogové prevence, ale i v oblasti rozvoje služeb a nabídky cestovního ruchu, ve které mnohé obce spatřují šanci na rozvoj ekonomického potenciálu a zvyšování zaměstnanosti na venkově,
- ✓ péče o seniory je i v současnosti velmi náročnou otázkou a její řešení zůstává stále velmi aktuálním problémem vzhledem k průměrnému nárůstu počtu obyvatel v důchodovém věku a zvyšování nákladů na bydlení,
- ✓ zlepšení dopravní infrastruktury zůstává bohužel velmi ožehavým a často neřešeným, ale i neřešitelným problémem (z hlediska finančních možností), tzn. že úspěchy jsou zaznamenány pouze při několikaetapových provedeních,
- ✓ ochrana krajiny byla a je řešena prostřednictvím realizovaných projektů (např. Státní fond životního prostředí apod.) a připravovaných studií či záměrů.[9]

Jedná se o dokončené aktivity mikroregionu Království, které ukazují komplexní celek, který mi říká, jaké kroky byly učiněny pro další rozvoj regionu a zároveň nastiňují, jakým směrem by se mikroregion v dalších letech měl ubírat.

Požadavky roku 2005

- ✓ rekonstrukce, úpravy a dostavba veřejných prostranství a budov,
- ✓ rekonstrukce školských zařízení,

- ✓ rekonstrukce místních komunikací, chodníků a silnic,
- ✓ zřízení biocenter a zazelenění obcí,
- ✓ vybudování kanalizace, připojení na čističku odpadních vod,
- ✓ vybudování infrastruktury k novému bydlení,
- ✓ výstavba a rekonstrukce nádrží a poldrů – protipovodňová opatření,
- ✓ dobudování vodovodní sítě,
- ✓ výstavba cyklotras a cyklostezek,
- ✓ výstavba bytů,
- ✓ dovybavení sborů dobrovolných hasičů na území regionu,
- ✓ obnova prostor autobusových čekáren,
- ✓ rekonstrukce kulturního zázemí – kostely, kapličky, kříže,
- ✓ zbudování, rekonstrukce veřejného osvětlení,
- ✓ revitalizace rybníků a vodních toků.[9]

Veškeré následující údaje týkající se řazení projektů mikroregionu (podle počtu plánovaných akcí, podle předpokládaných finančních nákladů) vychází z Programu obnovy vesnic zpracovaných v druhé polovině roku 2005.

Projekty dle plánovaných akcí v mikroregionu v roce 2005 (řazení dle velikosti akcí):

1. rekonstrukce místních komunikací, chodníků a silnic (23 akcí),
2. rekonstrukce, úpravy a dostavba veřejných prostranství určených sportovnímu využití (20 akcí),
3. vybudování kanalizace, připojení na ČOV (17 akcí)
4. zřízení biocenter a zazelenění obcí (13 akcí),
5. rekonstrukce školských zařízení – ZŠ, MŠ (12 akcí),
6. rekonstrukce, úpravy a dostavba veřejných prostranství budov – OÚ, hasičská zbrojnice, hřbitovy (12 akcí),
7. výstavba a rozvoj cyklostezek a cyklotras (9 akcí),

8. obnova prostor autobusových čekáren (8 akcí),
9. rekonstrukce kulturních zařízení (7 akcí),
10. dobudování vodovodní sítě (7 akcí),
11. elektrické vedení, trafostanice (7 akcí),
12. výstavba bytů (6 akcí),
13. vybudování infrastruktury k novému bydlení (5 akcí),
14. zbudování a rekonstrukce veřejného osvětlení (5 akcí),
15. protipovodňová opatření – poldry, nádrže (5 akcí),
16. revitalizace rybníků a vodních ploch (4 akce),
17. plynofikace (1 akce),
18. vybudování rozhlasu (1 akce),
19. výstavba průmyslové zóny (1 akce).

Projekty dle předpokládaných finančních nákladů mikroregionu v roce 2005:

1. vybudování kanalizace, připojení ČOV (323,45 mil. Kč),
2. rekonstrukce místních komunikací, chodníků a silnic (116,2 mil. Kč),
3. rekonstrukce školských zařízení – ZŠ, MŠ (90,7 mil. Kč),
4. dobudování vodovodní sítě (79,65 mil. Kč),
5. výstavba bytů (72 mil. Kč),
6. vybudování infrastruktury k novému bydlení (45 mil. Kč),
7. rekonstrukce, úpravy a dostavba veřejných prostranství určených ke sportovnímu využití (36,86 mil. Kč),
8. zřízení biocenter a zazelenění obcí (26,4 mil. Kč),
9. rekonstrukce, úpravy a dostavba veřejných budov – OÚ, hasičské zbrojnice, hřbitovy, kulturně – společenská zázemí (26,3 mil. Kč),
10. výstavba a rozvoj cyklotras a cyklostezek (16,6 mil. Kč),
11. energetika – elektrické vedení, trafostanice (11,5 mil. Kč),

12. protipovodňová opatření (8,2 mil. Kč),
13. rekonstrukce kostelů, kapliček, křížů a zámků (7,3 mil. Kč),
14. výstavba průmyslové zóny (6,5 mil. Kč),
15. revitalizace rybníků a vodních toků (6 mil. Kč),
16. zbudování a rekonstrukce veřejného osvětlení (1,9 mil. Kč),
17. plynofikace obcí (0,42 mil. Kč),

což představuje celkové náklady ve výši 874,98 mil. Kč.

Výše uvedené projekty (dle plánovaných akcí, dle předpokládaných finančních nákladů) navazují na požadavky mikroregionu v roce 2005. Jsou seřazeny od největších hodnot k nejmenším, což znamená od největšího počtu akcí, resp. nejvyšší částky předpokládaných finančních nákladů až k nejmenšímu počtu akcí, resp. nejnižší částce předpokládaných nákladů na projekt.

4 IDENTIFIKACE ZÁKLADNÍCH KRITICKÝCH BODŮ MIKROREGIONU

V této kapitole se zaměřím na identifikaci faktů, které by mohly mít negativní vztah k rozvoji tohoto mikroregionu, a proto je nutné si je blíže specifikovat. Oblasti, které budu blíže popisovat v této části práce, jsem si rozdělila na pět částí, a to ekonomický rozvoj, technická vybavenost, lidské zdroje, životní prostředí, zemědělství a venkov obecně.

4.1 Hospodářství

Ekonomická aktivity obcí v mikroregionu Království prošly v devadesátých letech, tak jako celý Olomoucký kraj, značnými změnami, přičemž proces transformace a restrukturalizace původní odvětvové a strukturální orientace není dovršen.

Za připomenutí stojí zánik některých podniků, ze kterých vznikly podniky nové. Výše uvedené firmy přešly do formy akciových společností. Jako příklady bych uvedla následující společnosti:

- ✓ Hanácký agrokombinát n. p. – Agrostav, a. s.,
- ✓ Prefa n.p. – Prefa Grygov, a. s.,
- ✓ Plemenářský podnik – Genoservis, a. s.,
- ✓ Kovo – dřevo Olomouc – Výroba drátěného pletiva – p. Kulíšek,
- ✓ Jednota Olomouc – Smíšené zboží Navrátilová,
- ✓ Jednotné zemědělské družstvo Velký Týnec – Agra a. s.,
- ✓ Zkušebna lesních strojů – PELI, s. r. o.,
- ✓ PILKO – Maptech spol. s r. o. atd.

Teprve v posledních letech, kde do kraje vstupují zahraniční investoři, kteří významným způsobem ovlivňují produkční prostředí, dochází k postupnému vnímání potřeby změn v etice, vzdělanosti, partnerství, ve veřejných záležitostech apod.

Ekonomická produkce obcí tohoto mikroregionu je tak jako v celém kraji charakterizována nízkou tvorbou přidané hodnoty a nízkou efektivností investic. Na rozdíl od velkých měst jsou tyto obce soustředěny především na malé a střední podnikání.

Efektivnost podpory malého a středního podnikání je především ovlivněna:

- ✓ pomalou chápavostí potřebnosti změn,
- ✓ nemožností převzetí malých úvěrů na modernizaci,
- ✓ se značným snížením zemědělské produkce neexistuje ochota transformovat zemědělské objekty na jiné objekty.

S transformací podniků a vznikem nových, včetně se vznikem živností, došlo v obcích k značnému přesunu pracovníků. Pohyb potenciálních zaměstnanců totiž souvisí se snižováním produkce. Hlavní pracovní příležitosti jsou situovány především do krajského města Olomouce a města Přerova. Tato skutečnost je prozatím ovlivněna dopravní obslužností do obou měst.

Největší podíl na ekonomice tohoto státu, tak jako v celém Olomouckém kraji, má sektor služeb, který se podílí cca 44 % z ekonomicky aktivního obyvatelstva. Je zřejmé, že malé podniky jsou naprosto závislé na kupní síle v obcích a na kooperační efektivnosti a otevřenosti větších subjektů. Vzhledem k slabé exportní výkonnosti větších podniků zůstává systémová podpora malého a středního podnikání dominantním požadavkem. Tak jako v celém Olomouckém kraji, tak i v obcích mikroregionu Království, lze hledat předpokládanou efektivnost podpory u rozvoje výrobních služeb a standardizace produkce. Vyšší konkurenceschopnost potřebuje dosáhnout především segment služeb, cestovního a turistického ruchu. Při koncentraci významných míst přírodního dědictví je inovace a výkonnost těchto služeb v obcích ještě zcela nedostatečná.

4.2 Technická vybavenost, dopravní přístupnost a obsluha území

Technická infrastruktura obcí mikroregionu Království je v současné době na poměrně dobré úrovni, i když v mnohých oblastech je stále nedostatečná a neodpovídá současným požadavkům na nároky vybavenosti technické infrastruktury. Pokrytí obcí inženýrskými sítěmi je v současné době téměř splněno.

Silnice rozvádějící zátěž uvnitř obcí jsou však z důvodu budování technické infrastruktury v uplynulých letech zanedbány. Majetkoprávně nejsou všechny ve vlastnictví obcí. I přes snahu zlepšit dopravní značení v obcích, musím konstatovat, že obce mají v tomto ohledu určitou rezervu, a proto bych značení vyhodnotila za nedostatečné. Chodníky vyka-

zují technické poruchy. Zeleň veřejných prostranství není u všech obcí řešena dle zpracované projektové dokumentace.

Vodohospodářská síť není rozvedena po celém území mikroregionu Království. Jedná se o obce jako jsou Blatec (ve výstavbě), Želechovice, Suchonice. Kanalizační síť z třicátých, padesátých až šedesátých let minulého století není ve většině případů napojena na čističku odpadních vod a po stránce spolehlivosti není prověřena. Jedná se o obce Blatec, Brodek u Přerova, Císařov, Citov, Želechovice, Kožášany – Tážaly, Suchonice. Na kanalizační síť je velká většina obytných i neobytných prostor napojena pře filtrační septik, které brání spolehlivému provozu čistírně odpadních vod. Do kanalizační sítě je svedeno značné množství dešťových a balastních vod, což způsobuje nehospodárný provoz čističky odpadních vod.

Po stránce **protipovodňové ochrany** objektů a obyvatel z důvodu vysoké hladiny spodních vod vykazuje současný stav územního obvodu jisté závady. Všechny meliorační stoky, včetně potoků, jsou zaneseny (nebyly čištěny několik desetiletí), nivelita dna recipientu (řeky, rybník moře, které přijímají přitékající vody), který odvádí dešťové a vyčištěné vody z čističky odpadních vod, je v ústí zanesena, což způsobuje postupné zanášení toku v celé délce. Dalším nedostatkem je meliorační drenážní potrubí, které je napojeno na jednotnou kanalizační síť proti původnímu svedení do poldrů (zavlažovací kanál) a retenčních nádrží (původní návesní rybník).

Telekomunikačními sítěmi je celé území mikroregionu zcela pokryto, jedná se o především moderní digitální síť. Bezdrátová telekomunikační síť mobilních telefonů a televizního signálu pokrývá celé území dostatečnou kapacitou.

4.3 Lidské zdroje

Po stránce demografické má území mikroregionu Království zcela venkovský charakter regionu Haná. Tato identifikace je dána především vhodnými podmínkami pro zemědělskou produkci.

Život v obcích patří ke kvalitním i přes omezení v oblasti sociální, zdravotní, vzdělávací a trhu práce proti městu. Ne ve všech obcích existují služby jako je zubní lékař, lékárna, obchody s průmyslovým zbožím, zahradnickými potřebami, obuví, textilem apod.

Právě kvůli nedostatkům v těchto oblastech, jež způsobují zaostávání životní úrovně, je nutné provést jejich odstranění. V neposlední řadě musí dojít i k zamezení odlivu obyvatel z obcí do měst, což z důvodu nízké hustoty osídlení ještě více znesnadňuje zajišťování služeb obyvatelstvu. S ohledem na malou vzdálenost ke krajskému městu vzniká potřeba udržet mladou generaci v místě, přilákat nové občany do obcí mikroregionu a zajistit kvalitnější zázemí v podobě přístupu k bydlení, kulturním, sportovním a rekreačním aktivitám, sociální a zdravotní péči.

Pro obce mikroregionu Království je charakteristická nízká úroveň poptávky po pracovní síle. Průměrná míra nezaměstnanosti v tomto mikroregionu byla v roce 2005 9,3 %, ale musím předeslat, že míra nezaměstnanosti v některých obcích přesáhla a nadále přesahuje republikovou nezaměstnanost, a to v obcích Suchonice, Čelechovice. Malá vzdálenost od centra města Olomouce by měla vést k úsilí o získání zájmu domácích i zahraničních investorů ke zvýšení podnikatelské a ostatní aktivity v mikroregionu Království.

4.4 Životní prostředí

Bezprostřední návaznost zastavěného území na krajinou oblast s krajinnými aktivitami předurčuje celou oblast k aktivní ochraně životního prostředí.

Na území mikroregionu Království, v obci Grygov, se nachází zvláště významná lokalita, a to rezervace Království s památným stromem (dub letní) nazývaný „Král“.

Dále v tomto regionu se nachází i oblasti, kde v minulých letech docházelo významné těžbě štěrkopísku. Těžba této suroviny byla prováděna cca 20 let a po vytěžení byla provedena na celém těžebním území rekultivace se vznikem přírodních jezer.

Katastrem obcí prochází prvky územního systému ekologické stability jako biocentrum regionálního a místního významu, biokoridor regionálního a místního významu a chráněná oblast přirozené akumulace vod.

Na území obcí se vyskytuje bohatá stepní flora a fauna. V potocích a říčkách se již od sedmdesátých let neobjevují ryby a chránění vodní živočichové, během několika posledních let však dochází k postupnému zlepšování tohoto stavu. Obecně lze říci, že ve srovnání s ostatními obcemi Olomouckého kraje je stav životního prostředí obcí mikroregionu Království dobrý, i když se někde projevují místní negativní vlivy.

Pozitivním vlivem v ochraně životního prostředí je zastavení chemického ošetřování hospodářské půdy zemědělci a negativním jevem je přetrvávané ošetřování půdy kejdou.

Nutnost ochrany životního prostředí vyplývá z potřeby zachovat ekologicky stabilní oblasti, které plní množství funkcí, jejichž ztráta by pro obce měla zásadní negativní vliv a způsobovala by ohrožení ekologické stability.

Zprovoznění čističky odpadních vod v roce 2000 došlo k výraznému zlepšení kvality povrchových vod. Kvalita podzemních vod zůstává stále problematická. Plošný výskyt dusičnanů a lokální znečištění jednotlivých zdrojů podzemních vod dalšími prvky bakteriologického, biologického a fyzikálního znečištění zapříčiňují negativní využití vlastních pitných zdrojů v obcích.

Čistota ovzduší se výrazným způsobem zlepšila přechodem vytápění na ušlechtilá paliva (z důvodu plynofikace). Lze konstatovat, že čistota ovzduší je dobrá, ale je nutné pokračovat ve výchově občanské veřejnosti v odstraňování nepovoleného spalování komunálního odpadu na celém území.

Produkce komunálního odpadu mírně vzrůstá a stále přetrvává určitá neochota obyvatelstva k maximálnímu třídění odpadu pro jeho následnou recyklaci. I nadále přetrvává problém zakládání nelegálních skládek na různých místech obcí.

4.5 Zemědělství a venkov obecně

Obecně se konstatuje, že snižování výkonnosti české ekonomiky se projevuje především na venkově. Také v mikroregionu Království došlo k výraznému útlumu zemědělské výroby, ke snížení ekonomické stability výrobních podniků a provozoven. Celá řada výrobních podniků je prázdných, bez jakéhokoliv využití.

Většina práceschopného obyvatelstva je nucena vyjíždět za prací mimo své bydliště. Tento stav negativně ovlivňuje vzhled a upravenost obcí, jejich daňovou vytíženost a degraduje venkovské prostředí.

Jako příklad můžu uvést les Království, kde byla ukončena činnost bažantnice, zchátraly téměř všechny objekty hájoven a lesních zařízení a zájmová činnost v myslivosti je orientována na domácí olomouckou klientelu. V obcích chybí ubytovací a stravovací kapacity, jakož i další zařízení pro podporu turistiky a cestovního ruchu.

Společenská aktivita a soudržnost občanů je orientována do mnoha spolků, sportovních a společenských organizací, např. Myslivecké sdružení, rybáři, Český červený kříž, TJ Sokol, sportovní kluby, Sbory dobrovolných hasičů apod. Některé organizace na začátku devadesátých let ukončily svou činnost – svaz žen, zahrádkáři, chovatelé. V obcích chybí společenské organizace přímo zaměřeno na seniory.

Většina obcí nemá k dispozici vlastní policii a bezpečnost občanů je zajišťována prostřednictvím Police ČR sídlící v městě Olomouci. Na základě rozboru trestné činnosti je žádoucí směřovat orientaci na vlastní obecní orgán policie.

Venkov byl vždy územím, kde chov zvířat byl přirozenou záležitostí. Druhá orientace v chovech domácího zvířectva se s koncem dvacátého století postupně přeorientovává, jak z ekonomických, tak i z civilizačních důvodů, z chovu drůbeže na chov psů, koček a jiného exotického zvířectva. Chovatelé těchto zvířat často nedodržují základní předpisy veterinárního zákona a problémy s chovy jsou pak vykazovány především v bezpečnosti ostatních obyvatel a na veřejných prostranstvích.

5 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je jedním z kroků pro formulaci strategie. Identifikuje největší výhody (silné stránky) a nedostatky (slabé stránky) v kritických oblastech rozvoje mikroregionu. Vnější část této analýzy klasifikuje hrozby a příležitosti, které ovlivní realizaci strategického plánu.

SWOT analýza, kterou jsem vypracovala, je zaměřena na čtyři oblasti, a to technická a dopravní infrastruktura, životní prostředí a přírodní poměry, hospodářství, občanská vybavenost a lidské zdroje.

SWOT analýza je vypracovaná na základě analytických rozborů a na základě osobních kontaktů s vedením mikroregionu Království.

5.1 Technická a dopravní infrastruktura

Silné stránky:

- ✓ vybudovaná síť elektrifikace a telefonizace,
- ✓ rozvíjející se síť cyklostezek a cyklotras,
- ✓ velmi dobré dopravní spojení mezi a po jednotlivých obcích mikroregionu, také ve vztahu k městům Olomouc a Přerov,
- ✓ vybudované zázemí pro bezdrátovou komunikaci,
- ✓ dostatečně zabezpečená síť mobilních operátorů,
- ✓ kvalitní a dostupné sbory dobrovolných hasičů,
- ✓ těsné napojení na dálniční uzel,
- ✓ optimalizovaný svoz a ukládání odpadu.

Slabé stránky:

- ✓ nedokončená technická infrastruktura v některých obcích mikroregionu,
- ✓ nedostatek zainventovaných ploch,
- ✓ zhoršený stav místních komunikací, především v jarních měsících,
- ✓ nedostatečné využití potenciálu v oblasti alternativních paliv,

- ✓ zvýšená frekvence silničního provozu,
- ✓ nedostatečné materiální zabezpečení sboru dobrovolných hasičů,
- ✓ překračování emisních limitů v obcích v zimních obdobích,
- ✓ nedostatečně zabezpečená údržba zeleně v okolí komunikace.

Příležitosti:

- ✓ využití fondů EU, státu a kraje pro zajištění výstavby nebo rekonstrukce základní technické infrastruktury v obcích,
- ✓ využití fondů EU, státu a kraje pro zajištění výstavby nájemního bydlení a potřebných sítí,
- ✓ zlepšení nabídky bydlení pro mladou generaci,
- ✓ využívání biomasy ke snižování emisních zplodin.

Hrozby:

- ✓ nestabilní cenová politika,
- ✓ nejistá dotační politika,
- ✓ nedostatek finančních prostředků na celkové dořešení problematiky.

5.2 Životní prostředí a přírodní podmínky

Silné stránky:

- ✓ příznivá geografická poloha mikroregionu v blízkosti evropského centra a statutárního města,
- ✓ nedevastované a ochraňované životní prostředí,
- ✓ klidné prostředí venkova,
- ✓ množství přírodních lokalit,
- ✓ využitelné a obhospodařované přírodní lokality, především k letnímu využití,
- ✓ velmi dobře zabezpečená využitelnost sportovních areálů,
- ✓ rozvinutá myslivost.

Slabé stránky:

- ✓ nedostačující materiálně – technické zajištění pro recyklaci odpadních vod,
- ✓ nedostatečně zabezpečená protipovodňová ochrana.

Příležitosti:

- ✓ zavádění ekologizujících norem v hospodaření obcí a jejich obyvatel,
- ✓ využití vhodných dotačních titulů k prezentaci přírodního bohatství,
- ✓ zvyšující se stupeň ekologického uvědomění obyvatelstva,
- ✓ grantová politika EU, státu a kraje ke splnění ekologických norem.

Hrozby:

- ✓ nepromyšlené a neodborné zásahy člověka do přírodních lokalit,
- ✓ bariéry v komunikaci nad spoluprací v krajinotvorbě mezi veřejnou správou a zemědělskými subjekty,
- ✓ nedostatek finančních prostředků k zajištění pravidelné péče a informovanosti.

5.3 Hospodářství

Silné stránky:

- ✓ silné zastoupení zemědělských subjektů v podnikatelské sféře obcí,
- ✓ rozvinutí a ustálení malí podnikatelé a firmy do deseti zaměstnanců,
- ✓ rozvíjející se podnikatelská sféra v oblasti cestovního ruchu a upravovatelství.

Slabé stránky:

- ✓ nedostatek nového hospodářsko – podnikatelského zázemí,
- ✓ zvýšená nezaměstnanost, především sezónní,
- ✓ konzervativní přístup venkovských obyvatel k inovacím v podnikání a k diverzifikovaným aktivitám.

Příležitosti:

- ✓ možnost využití Evropského sociálního fondu ke zlepšení nabídky v oblasti rekvalifikace, resocializačních programů, sebezaměstnávání a zvyšování možnosti přístupu na trh práce,

- ✓ zvyšující se zaměstnanost a zaměstnavatelnost,
- ✓ zlepšení komunikace mezi jednotlivými obcemi v oblasti koordinace společných hospodářských zájmů a projektů,
- ✓ rozvoj podnikání v oblastech venkovské turistiky a agroturistiky, rozvoj služeb,
- ✓ oživení zemědělské výroby pěstováním a využíváním technických plodin,
- ✓ vytvoření motivujících podmínek pro trh práce,
- ✓ zlepšení podmínek pro příliv investorů,
- ✓ využití nových principů e-work pro tvorbu nových pracovních příležitostí v regionu.

Hrozby:

- ✓ omezování finančních podpor ze strany EU, silný byrokratický aparát,
- ✓ nárůst sezónní nezaměstnanosti.

5.4 Občanská vybavenost a lidské zdroje**Silné stránky:**

- ✓ fungující síť mateřských a základních škol,
- ✓ dobře přístupná lékařská péče,
- ✓ zázemí pro starší a potřebné občany spojené se silnými sociálními vazbami mezi mladou generací a seniory,
- ✓ rozvinuté možnosti, příležitosti a podmínky pro pořádání kulturních, sportovních, společenských i osvětových akcí,
- ✓ aktivní činnost spolků a sdružení,
- ✓ množství kulturních památek,
- ✓ velmi dobrá informovanost občanů o dění v obcích,
- ✓ bohaté zkušenosti veřejné správy v oblasti rozvoje komunitního a společenského života,
- ✓ dobré podmínky pro rozvoj turistického ruchu,

- ✓ rozvíjející se síť cyklostezek,
- ✓ příznivé podmínky pro letní turistiku a sporty,
- ✓ velmi dobrá prezentace a propagace mikroregionu.

Slabé stránky:

- ✓ nerozvinutá oblast služeb pro cestovní ruch, nedostatečné zkušenosti, nedostatek finančních prostředků,
- ✓ malé množství ubytovacích kapacit,
- ✓ omezená nabídka v oblasti vodních sportů.

Příležitosti:

- ✓ podpora a rozvoj společenského a komunitního života v obci i v návaznosti na dotační tituly EU, státu a kraje,
- ✓ snižující se výskyt kriminality,
- ✓ podpora programů a projektů omezujících sociálně patologické jevy,
- ✓ využití potenciálu nevyužívaných objektů k podpoře a rozvoji služeb pro cestovní ruch a turistiku, možný rozvoj campingu,
- ✓ stálé investice do oprav kulturních památek,
- ✓ rekonstrukce a opravy sportovně – společenských objektů a areálů,
- ✓ zvyšování počtu stravovacích a ubytovacích zařízení,
- ✓ užší spolupráce široké veřejnosti, spolků a podnikatelských subjektů s veřejnou správou a samosprávou obce.

Hrozby:

- ✓ nedostatek kvalifikované pracovní síly,
- ✓ zvyšující se podíl obyvatel v neproduktivním věku,
- ✓ zavírání a omezování provozu základních škol a tím i odliv mladé generace.

6 VIZE A STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE MIKROREGIONU KRÁLOVSTVÍ

Strategické plánování můžeme definovat jako proces, během něhož vzniká představa o tom, čím by se město a jeho partneři měly především zabývat, jaké programy a služby by měly být občanům nabízeny.[8]

Při návrhu méj strategie jsem vycházela z námětů odborné veřejnosti a zejména z provedené SWOT analýzy. Moje navrhovaná strategie rozvoje mikroregionu Království je chápána jako koncepční materiál, který má napomoci řešení současné situaci v mikroregionu Království. Navrhované období pro platnost této strategie se předpokládá na 6 let, a to od roku 2007 do roku 2013.

V úvodu strategické části specifikuji vizi a následně se zaměřím na čtyři problémové okruhy, v nichž definuji smysl daného okruhu, globální cíl, specifické cíle a v závěru provedu hodnocení dané problému.

6.1 Vize mikroregionu

Mikroregion Království jako součást Olomouckého kraje je svou polohou ideálním územním celkem, který může posilovat svůj význam přírodní oázy a rozumně ho využívat pro ekonomickou stabilitu místního obyvatelstva, poskytováním produktů malého a středního podnikání, rozvojem bytového zázemí v obcích a trávení volného času a rekreace.

Mikroregion Království je sdružení obcí, které působí jako vyvážený celek, kde jsou vyváženě rozvíjena všechna místa a kde se dostává obyvatelstvu rovných příležitostí k osobnímu rozvoji.

Mikroregion Království bude:

- stavící na tom nejlepším ze svých tradic, reagující na nové podněty,
- posilovat své postavení v prostoru střední Moravy – bude dobrým sousedem a partnerem,
- atraktivním podnikatelským prostředím zaměřeným na malé a střední podnikání,
- křižovatkou cest, lidí, zboží a myšlenek.

6.2 Problémový okruh – technická a dopravní infrastruktura

Kvalitní technická infrastruktura je předpokladem pro úspěšný ekonomický rozvoj obcí, hraje důležitou roli při posuzování kvality života v ní a v neposlední řadě má též výrazný vliv na životní prostředí. Smyslem tohoto problémového okruhu je vytvořit takové podmínky v oblasti technické infrastruktury, které by jasným způsobem podporovaly rozvoj ekonomických aktivit, za předpokladu udržitelného stavu životního prostředí nebo dokonce zvýšení jeho kvality, které by obyvatelům obcí mikroregionu Království usnadňovaly komunikaci s jejich okolím.

6.2.1 Globální cíl

Cílem tohoto problémového okruhu je zajistit rozvoj dopravní, telekomunikační a celkové technické infrastruktury za účelem zlepšení podmínek ekonomického rozvoje obcí mikroregionu a za účelem celkového zkvalitnění života obyvatel obcí.

Nezbytnou podmínkou rozvoje infrastruktury je dokončení všech inženýrských sítí na celém území obcí mikroregionu Království, zabezpečení území a obyvatel před povodněmi, stejně tak jako využití obnovitelných zdrojů energie.

6.2.2 Strategické cíle

Tyto specifické cíle rozdělím do čtyř oblastí jako jsou komunikace, vodovody, kanalizace, ČOV, energetické sítě a ostatní technická infrastruktura.

1. Příprava a výstavby dopravní infrastruktury – komunikace

Dokončit majetkoprávní vypořádání všech pozemků zastavěných komunikací.

Zajistit komplexní opravu a rekonstrukci všech místních komunikací v obcích.

Realizovat nové dopravní značení v obcích mikroregionu.

Zbudovat nová parkoviště pro motorová vozidla u sportovních areálů apod.

Dokončit realizaci výstavby komunikace kolem nových rodinných domů.

Polní cesty dát do správy konkrétnímu uživateli.

Zapojit se do integrovaného systému dopravní obslužnosti s využitím autobusové dopravy do krajského města.

2. Rozvoj a reprodukce vodovodů, kanalizací a ČOV

Zkolaudovat všechny vodovodní řady v obcích.

Technicky zabezpečit nevyužívané hromadné vodní zdroje – kontroly jakosti vody.

Zajistit pravidelné provádění proplachu vodovodních řádů.

Zajistit komplexní napojení všech bytových a podnikatelských objektů na kanalizační síť.

Provést nové komplexní vyčištění jednotlivých větví kanalizačního systému obcí.

Zajistit dokonalé odvodnění sportovních ploch sportovních areálů a sokolských zahrad.

Zajistit zpracování komplexního digitálního zaměření celého kanalizačního systému obcí mikroregionu, včetně přípojek a toto zaměření vložit do informačního systému obcí a mikroregionu Království.

Dokončit zkušební provoz ČOV.

Optimalizovat provoz ČOV.

3. Energetické sítě (plyn, elektrická energie)

Zajistit přepracování analogového zaměření plošné plynofikace obcí a energetických zařízení do digitálního provedení a toto vložit do informačního systému obcí.

Dokončit zasíťování podnikatelských zón.

V souladu se záměrem zvýšení účinnosti zařízení a snížení nákladů, zpracovat studii a projektovou dokumentaci pro přechod k využití náhradních zdrojů energií u větších objektů (solární vytápění, tepelná čerpadla apod.).

Zpracovat návrh na opatření na optimalizaci proudového zatížení veřejného osvětlení a dalších objektů v majetku obcí.

4. Ostatní infrastruktura

Zajistit projektovou dokumentaci a realizaci rekonstrukce místního rozhlasu v obcích na bezdrátový s využitím pro integrovaný záchranný systém, zřídit vysílací studio na obecních úřadech.

Rozvíjet síť cyklostezek a cyklotras.

Rozšířit poskytování informačních služeb široké veřejnosti.

6.2.3 Očekávané účinky – hodnocení

Hodnocení strategického rozvoje technické infrastruktury je vymezeno strategickými cíli tohoto problémového okruhu.

Vzhledem k investiční náročnosti cíle tohoto problémového okruhu se předpokládá využití nejen vlastních finančních zdrojů obcí, ale především i zdrojů z dotačních titulů jednotlivých ministerstev, kraje a EU. Obce budou usilovat o zainteresování podnikatelských subjektů do sdružení pro financování konkrétních akcí.

6.3 Problémový okruh - životní prostředí a přírodní poměry

Ve srovnání s ostatními obcemi, regiony a mikroregiony Olomouckého kraje je stav životního prostředí dobrý. Díky přírodním předpokladům skýtají obce mikroregionu Království vysoký potenciál pro bydlení, turistiku a v oblasti trávení volného času obyvatelstva. Smyslem tohoto problémového okruhu je zachovat ekologicky cenné oblasti obcí, omezit jejich degradaci, stabilizovat a přeměňovat ty oblasti, které představují ekologicky nestabilní prostory a obecně chránit životní prostředí obcí v souladu s pravidly udržitelného rozvoje tak, aby do budoucna docházelo ke zhodnocování krajiny a životního prostředí vůbec.

6.3.1 Globální cíl

Posílit prostředí pro trvale udržitelný rozvoj životních podmínek obyvatel a konkurenceschopných hospodářských činností.

Zachování a další rozvoj ekologických funkcí krajiny má zásadní dopad na stav životního prostředí do budoucna.

Cílem je zamezit omezování ekologicky přirozených a stabilních částí krajiny obcí a podporovat stabilizaci ekologicky labilních částí území, které jsou ohroženy zejména erozí, ale i organickými škůdci. Soustředěnou pozornost je nutné věnovat zemědělským honům, jejichž nepřirozené velikost představuje hrozbu pro krajinný ráz obcí, ale i pro životní prostředí.

Je nutné věnovat pozornost tomu, aby půda neležela ladem a dávala tak prostor pro zarůstání plevelem.

Na výrazně ohrožených částech obcí je nutné krajinu vybavit přirozenými krajinnými prvky, které pro ni v minulosti byly typické (roztroušená krajinná zeleň).

Životní prostředí je fenomén, který vyžaduje neustálý vývoj v posuzování a hodnocení změn, jevů a programových opatření.

6.3.2 Strategické cíle

Tyto cíle si rozdělím na dva úkoly, a to na udržení ekologické funkčnosti a na omezení vlivu a produkce škodlivin a odpadů.

1. Udržet ekologickou funkčnost území a zvláště chráněných částí přírody.

Zajistit důslednou ochranu přírodní rezervace lužního lesa Království, ve spolupráce s městem Olomouc a krajem řešit jeho přírodní obnovu a ochranu.

Zajistit všestrannou ochranu památného stromu dubu „KRÁL“ s jeho vyznačením a celkovým ošetřením.

Zajistit ošetření všech stávajících biokoridorů na území obcí mikroregionu.

Důsledně kontrolovat stanovené postupy ochrany životního prostředí s těžbou štěrko-písku.

Realizovat výsadbu zeleně kolem polních cest.

Komplexně řešit pravidelnou údržbu všech vodních toků na území mikroregionu Království.

Realizovat protipovodňová opatření i ve spolupráci s Olomouckým krajem.

Účelné a přírodně blízké využívání zemědělské a lesní půdy.

2. Omezení vlivu a produkce škodlivin a odpadů

Komplexně vyřešit a stabilizovat systém produkce a likvidace odpadů na území obcí, tento řešit v návaznosti na produkci odpadů všech obcí celého mikroregionu Království.

Zajistit veřejnou osvětu pro zvýšení účasti a vědomí veřejnosti v nutnosti ochrany životního prostředí, omezení vzniku odpadů, nespalování odpadů v domácnostech.

Realizovat výstavbu sběrného dvora pro průběžné ukládání nebezpečných a velkoobjemových odpadů.

Důsledně působit na podniky a zemědělce v dodržování pravidel nakládání s odpady a vypouštění škodlivin do vod a ovzduší apod.

Podpora využití alternativních zdrojů energie.

Pravidelná podpora jakosti podzemních vod ve vybraných studních na území obcí.

6.3.3 Očekávané účinky – hodnocení

Aktuálně rostoucí problémy vyžadují monitorování problematiky odpadů a dosud nerozvinutou oblast různých vlivů na lidské zdraví a kvalitu života.

Pro hodnocení ochrany vod na území obcí je důležitým mapujícím údajem obnova života flóry a fauny v těchto tocích.

Pro hodnocení stavu ovzduší musí být využívány dva druhy ukazatelů, a to měření emisí a jejich koncentrace. Měřítkem by také mohlo být stanovení, jak jsou obyvatelé obcí spokojeni s ovzduším při pobytu ve venkovním prostředí (možnost větrání obytných prostor v letních či zimních měsících).

Další hodnotící procedury se mohou vztahovat k monitorování údajů o riziku kontaminace půd a vod prostřednictvím údajů o skládkách a produkci odpadů. Zvláštní přístup vyžaduje sledování a hodnocení vlivů jako jsou vlivy a důsledky životních podmínek a prostředí na zdraví obyvatel a péče o ně, radiační rizika, hluková zátěž apod.

6.4 Problémový okruh – hospodářství

Podporovat rozvoj a stávajících a potencionálních ekonomických aktivit do oblastí, jejichž kupní síla a poptávka po daném zboží by zabezpečila růst výkonů obcí.

Propagace obcí, jejich marketing, relativně levná, dostupná a kvalitní pracovní síla, poměrně dobré vyhlídky v dopravní infrastruktuře se musí stát hlavními argumenty pro nabídky zahraničních investorů. Zabezpečení rozvoje malého a středního podnikání v obcích by mělo přinést stabilitu pracovních sil.

6.4.1 Globální cíl

Celkovým cílem problémového okruhu „Hospodářství“ je podpora podnikatelské základny průmyslových, živnostenských, zemědělských a obchodních podniků. Jeho naplnění spočívá v rozšíření výkonnosti a rozvoje dalších řemesel a služeb.

6.4.2 Strategické cíle

Tyto cíle si rozdělím na tři oblasti, a to zemědělství, průmysl, obchod a služby.

1. Zemědělství

Podporovat stabilizaci zemědělské produkce se zajištěním dokonalého a ekonomicky výhodného obhospodařování celé výměry zemědělské půdy v obcích odrůdami, které budou obchodovatelné na trhu, zvýšení samozásobování..

Zajistit zvýhodněné podmínky pronájmu zemědělské půdy pěstitelům, kteří zajistí ekologicky a zdravotně bezpečné pěstování rostlinných surovin a chovy zdravotně nezávadného živočišného dobytka.

Zamezit neekologické zneškodňování odpadů z živočišné a rostlinné výroby.

Podpořit modernizaci a zbudování infrastruktury v zemědělských objektech.

Výstavami a rozšířenou prezentací výsledků v chovu zvířat zvýšit reklamu a jméno mikroregionu v kraji, státu i zahraničí.

Zemědělské objekty, které již nelze využít, přednostně využít pro další průmyslovou výrobu.

2. Průmysl

Podpořit vznik malého a středního podnikání formou výběru vhodných podnikatelských lokalit v podnikatelských zónách s poskytnutím zvýhodněné ceny za prodej pozemků v návaznosti na počet vzniku a rozšíření pracovních míst.

Podpořit modernizaci stávajících průmyslových objektů firem v obcích se záměrem zvýšení, rozšíření produkce a konkurenceschopnosti s dodržením všech ekologických výrobních pravidel.

Při zadávání veřejných zakázek upřednostňovat využití domácích výrobních podniků a živnostníků.

Získat případně zahraniční podnikatelské subjekty, prodej pozemků pro výstavbu nových podnikatelských objektů zohlednit počtem nových pracovních míst.

Průmyslové objekty zastaralé a dnes nevyužívané, přednostně využít k jiným účelům.

3. Obchod a služby

V návaznosti se vzrůstajícím rozšiřováním supermarketů v regionu udržet a rozšířit síť obchodů v obcích (potřeby pro zahrádkáře, železářství apod.).

Rozšířit síť služeb (pedikúra, kosmetika, oprava obuvi, oprava kol na cyklotrase, krejčovství apod.).

S rozvojem cestovního ruchu přednostně zajistit na území obcí dostačující stravovací a ubytovací kapacity.

6.4.3 Očekávané účinky – hodnocení

Představa, že hospodářské výsledky kraje zůstanou ve větší míře v tom kraji, ve kterém vznikly, je motivujícím a mobilizujícím aspektem v tom, že je nutné na území mikroregionu Království vyvinout důrazný tlak k využití všech možných aktivit pro získání vyšší ekonomické úrovně obcí a všech jejich obyvatel.

6.5 Problémový okruh – lidské zdroje

Rozvoj lidských zdrojů je životně důležitý, jak pro dlouhodobě udržitelné ekonomické prostředí, tak pro posílení sociálních vazeb. Dlouhodobá nezaměstnanost, nižší vzdělanost starších produktivních ročníků a nedostatek pracovních příležitostí, to jsou veškeré nedostatky, které trápí české zaměstnance, aby se uplatnili na trhu práce, kde vládne silná rivalita.

Podpora rozvoje lidských zdrojů přímo ovlivňuje i snižování ekonomické a sociální nestability v zaostávajících venkovských oblastech.

Hospodářský rozvoj obcí musí jít ruku v ruce s rozvojem jeho obyvatelstva.

Významným hlediskem rozvoje obyvatelstva je jeho vzdělanost. V mikroregionu Království se vyskytuje více jak 50 % obyvatelstva, u něhož není dosaženo středoškolského a vysokoškolského vzdělání. Proto se u těchto lidí mohou objevit negativní důsledky v kvalifi-

kaci a potřebě celoživotního vzdělávání v návaznosti na zaměstnanost a konkurenceschopnost.

Roste a dále poroste role firemního vzdělávání a celoživotního učení. Na to musí program rozvoje obcí adekvátně reagovat.

6.5.1 Globální cíl

Celkový cíl okruhu rozvoje lidských zdrojů je vyjádřen specifickými cíly, které následují v další části této práce. Jsou to:

- ✓ zvýšit zaměstnanost obyvatelstva a zlepšit kvalitní nabídku pracovních míst,
- ✓ zlepšit životní podmínky a kvalitu života obyvatel obcí,
- ✓ rozvíjet vesnickou kulturu, tradice a aktivity trávení volného času obyvatel,
- ✓ rozvíjet spolkovou činnost všech věkových generací obyvatel.

6.5.2 Strategické cíle

1. Zaměstnanost obyvatelstva, kvalita nabídky pracovních míst

Modernizací školských zařízení přispět k zvýšení vzdělanosti mladých lidí a jejich přípravu na budoucí odbornou profesi.

Rozšíření informačních služeb o volných pracovních místech.

Ve spolupráci s ÚP Olomouc řešit případy dlouhodobě nezaměstnaných občanů.

Rozšířenou nabídkou provozu školských zařízení řešit zvýšení zaměstnanosti matek přicházejících z mateřské dovolené.

Vytváření podmínek pro trvalá pracovní místa v obcích pro zajištění veřejných služeb.

Zvyšovat motivaci zaměstnavatelů a investorů k vytváření nových pracovních míst.

2. Životní podmínky a kvalita života obyvatel

Zkvalitnění a rozšíření zdravotnických a ošetrovatelských služeb občanům.

Rozšířenou výukou ve školách působit na děti a mládež a předcházet kriminalitě, drogové závislosti apod.

Rozvoj sociálních služeb pro seniory a ohrožené skupiny a jednotlivce (donáška obědů, hygienické a zdravotnické služby).

Rekonstruovat stávající objekty např. na domy s pečovatelskou službou.

Přispět ke snížení sociálních problémů spojených s narůstající nezaměstnaností a kriminalitou.

Přispět k udržení a rozšíření obyvatelstva v regionu (podpora mladým rodinám, zvýšení porodnosti).

Další rozvoj individuální výstavby bytové fondu v obcích.

Odkup dalších pozemků od fyzických vlastníků a převod od PF ČR do vlastnictví obcí pro výstavbu RD.

Přehodnotit stávající strukturu a využití objektů ve vlastnictví obcí pro potřeby bydlení - sociální byty (dům služeb, mateřská škola).

3. Vesnická kultura, tradice a aktivity trávení volného času

Udržet a dále rozvíjet historické kulturní dědictví obcí, tradice (kácení máje, hodové slavnosti, vítání nově narozených občánků, přání k významným životním jubileím občanů, oslavy významných svátků obcí).

Ve školách uchovat stávající tradice (pasování na školáka, dětská kulturní představení), dále rozvíjet nové záměry (divadelní představení apod.).

Zbudovat nová dětská hřiště (v blízkosti nových RD).

Realizovat odpočívadla pro cyklisty na procházejících cyklotrasách.

Důsledně ochránit a ošetřovat stávající památky místního významu.

Rozšiřovat funkci knihoven v návaznosti na celý mikroregion.

4. Rozvoj spolkové činnosti všech generací obyvatel

Všestranně podporovat rozvoj sportu a vznik nových registrovaných i čistě zájmových oddílů.

Dořešit funkci správce ve sportovních zařízeních některých obcí.

Podporovat široké zapojení veřejnosti do spolkového života obcí.

Podpořit založení „Klubu seniorů“.

Vytvořit systém pomoci spolufinancování zájmových, sportovních a dalších společenských organizací.

Obnovit zájmy myslivosti (bažantice, lovy zahraničních návštěvníků, sokolnictví)

6.5.3 Očekávané účinky – hodnocení

Široký záběr tohoto problémového okruhu vyvolává nutnost hodnocení různých dopadů tak, aby postupně bylo možné odlišit výsledky programu od účinků ostatních vlivů.

Mají-li být programová opatření účinná, je zapotřebí intenzivně zkoumat trendy vývoje v rámci celého kraje.

Účinkem programu je udržet zaměstnanost na úrovni celostátní úrovně, zvýšení počtu obyvatelstva na území obcí na 1 500, zvýšení popularizace života obyvatel obcí v rámci celého kraje.

7 MIKROREGIONÁLNÍ PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY A PRIORITY OBCÍ

Sdružení obcí mikroregionu Království se ve svém zaměření programově orientuje na celkový rozvoj a zlepšování kvality života na venkově. K tomuto cíli vede nelehká a dlouhá cesta. K tomu, aby bylo v mikroregionu dosaženo zvýšení sociální, ekonomické, komunikační i morální úrovně směřují především samotné obce sdružené v mikroregionu. Jejich plány, programy, strategie a záměry pak slouží jako základní stavební kámen pro celkovou strategii území, která musí být logicky a po technické stránce provázaná v jednotlivých cílech sledujících rozvoj celkového potenciálu regionu.

Návrhy na společné mikroregionální projekty vyplynuly na povrch již v procesu utváření mikroregionu. Současná situace, národní zdroje, ustavení krajů i možnosti čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie dovolují členům mikroregionu pohlížet i na velké investiční záměry jako na realitu.

Samozřejmě každý projekt očekává dlouhou přípravu a spoustu práce, vytváření nezbytného partnerství i rozumný přístup ke kompromisům a solidaritě s malými obcemi. Avšak dlouhodobá existence mikroregionu dokazuje jeho životaschopnost, stejně jako udržitelnost realizovaných i plánovaných projektů.

Všechny projekty současnosti kromě investičních přínosů usilují v co největší míře také o zapojení a angažovanost veřejnosti na obecních zájmech, na celkové přitažlivosti obcí. Zdokonalují se tak formy spolupráce mezi veřejnou správou a veřejností a mezi jednotlivými subjekty působícími v obcích – podnikateli či neziskovými organizacemi.

V tomto směru jsou nejtýpějšími a nejčastějšími projekty společensko-kulturní a sportovní události nebo rekonstrukce a výstavba zařízení prospěšných těmto účelům.

Další kategorií, která spojuje politiky a veřejnost, stejně jako generace je problematika školství a vzdělávání. Současnost klade na bedra obcí velké investiční nároky v oblasti rekonstrukce školských zařízení – tělocvičny, jídelny, exteriéry i interiérové vybavení, především v souvislosti s nově přijímanými zákony, hygienickými vyhláškami a předpisy plynoucími ze členství v EU. Řešení této otázky je však záležitostí měsíců a let a bohužel není v možnostech vesnic poskytnout veškeré investice na tyto záměry z vlastních rozpočtů. Pomoc tedy obce očekávají především od státu a to v podobě dotací a příspěvků.

Také zvyšování ekonomického potenciálu se v posledních letech stává velmi aktuální záležitostí a to především v souvislosti s rostoucí či klesající zaměstnaností v regionu.

Mikroregion Království je jedním z mnoha v České republice, který hodlá využít přírodních a kulturních krás, památek, tradic a v neposlední řadě blízkosti statutárního města s historickým jádrem zapsaným do seznamu UNESCO. Využití těchto indicií jednoznačně směřuje k rozvoji cestovního ruchu a s ním spojených služeb, tudíž k rozvoji podnikatelského sektoru venkova pro oblast turistiky. Typickými projekty jsou výstavby cyklotras a cyklostezek, informační střediska, obnova kulturních památek a výstavba sportovních a relaxačních zařízení pro dospělé, děti i mládež, budování ubytovacích a stravovacích kapacit v soukromém i veřejném vlastnictví, oživování tradic a svátků, zkrátka komplexní program rozvoje venkovského prostoru vyjádřený jedním z projektových záměrů mikroregionu uplatněným do programu LEADER „Zlepšování kvality života na venkově“.

Podstatnou a neodmyslitelnou součástí života všech obyvatel venkova však zůstává jejich životní úroveň. Ta je podmíněna možnostmi přístupu ke vzdělávání, dopravní obslužnosti, dopravní infrastrukturou a snad nejpodstatnější věcí, kterou je základní infrastrukturní vybavení obce. To má občanům vesnic dopřát komfort městské aglomerace, umožnit kvalitní výchovu dětí, ale také možnost života v blízkosti přírody, v klidných lokalitách.

Je tedy společným záměrem obcí dobudovat kanalizační a vodovodní sítě, zkvalitnit povrch místních komunikací a silnic a realizovat tyto záměry v co nejkratší době, než opět dojde k vyliďňování venkova v důsledku zanedbané infrastruktury a s tím spojené klesající životní a sociální úrovně jeho obyvatel.

První období opouštění vesnic přispělo k nezvykle velkému nárůstu počtu starších občanů. Nyní je úkolem mladé generace uspokojit i potřeby těchto svých spoluobčanů a zabezpečit jim důstojný a kvalitní život. Návrhy projektů tedy směřují i do oblasti jako je výstavba domů s pečovatelskou službou, domovy důchodců nebo vytvoření přístupu ke službám stálé péče o seniory.

Ke konkrétním projektovým záměrům mikroregionálního charakteru patří například:

- ✓ čištění odpadních vod (Suchonice),
- ✓ zásobování obcí pitnou vodou (Suchonice, Kožušany-Tážaly),

- ✓ dobudování mikroregionálního sportovního centra (Velký Týnec),
- ✓ zbudování sítě cyklostezek a cyklotras (Velký Týnec, Krčmaň, Dub nad Moravou, Brodek u Přerova, Věrovany),
- ✓ za čistotu řeky Moravy (Krčmaň),
- ✓ realizace informačního centra mikroregionu (Krčmaň, Brodek u Přerova, Hrdibořice),
- ✓ obnova sportovně-rekreačního střediska (Citov),
- ✓ rozvoj přeshraniční spolupráce (Citov),
- ✓ výstavba kompostárny (Majetín),
- ✓ zavedení vysokorychlostního bezdrátového internetu ve všech obcích mikroregionu.

7.1 Projekt rozvoje cestovního ruchu – budování cyklostezek

Z výše uvedených námětů obcí mikroregionu Království jsem si vybrala projekt budování cyklostezek, který má přispět nejen k rozvoji cestovního ruchu mikroregionu Království, ale i k rozvoji mikroregionu jako celku.

7.1.1 Cíl projektu

Cílem projektu je vytvořit předpoklad pro rozvoj venkovské turistiky, zejména cykloturistiky v mikroregionu Království a pro vznik nových pracovních míst v oblasti drobného podnikání a služeb cestovního ruchu.

7.1.2 Předmět projektu

Předmětem tohoto projektu je:

- ✓ výroba a dokončení instalace turistických informačních tabulí v obcích a zajímavých místech mikroregionu,
- ✓ dobudování sítě cyklostezek na území mikroregionu,
- ✓ instalace dřevěných prvků drobné lesní a krajinné architektury,
- ✓ zajištění všeobecné informovanosti o zajímavostech, památkách i dění v mikroregionu,

- ✓ prezentace mikroregionu Království, jakožto zajímavé turistické lokality prostřednictvím různých médií,
- ✓ příprava a pořádání propagačních a kulturních akcí,
- ✓ zpracování nabídkových produktů cestovního ruchu,
- ✓ získávání a zužitkování informací a poznatků v oblasti rozvoje cestovního ruchu.

7.1.3 Charakteristika projektu

Cestovní ruch představuje významný faktor regionálního rozvoje, v podmínkách České republiky se může výrazně podílet na vyrovnávání rozdílů v ekonomickém rozvoji jednotlivých regionů. Vzhledem k celkové atraktivitě oblasti Hané a množství přírodních i historických památek jsou na území mikroregionu ideální lokalizační předpoklady pro cestovní ruch.

V uplynulém období se činnost mikroregionu v oblasti cestovního ruchu zaměřila především na propagaci a prezentaci mikroregionu, bylo vytvořeno základní schéma webových stránek na internetu, byl sestaven kalendář akcí na rok 2006, byl vydán zdařilý propagační materiál. Těžištěm práce v následujícím období, 2007 – 2013, je vyznačení tras podle zpracovaného projektu a zhotovení a instalace informačních tabulí. Samozřejmě i další prezentace mikroregionu, uspořádání „Dne otevřených dveří mikroregionu“ a vydání jednoduchého propagačního materiálu formou mapy nově vyznačených cyklotras. Dále bych navrhovala úzkou spolupráci v oblasti rozvoje venkovské turistiky s dalšími subjekty, zejména okolními mikroregiony, krajským úřadem a městem Olomouc v rámci celého Olomoucka.

Projekt rozvoje cestovního ruchu by měl navazovat na projekt z roku 2003 „Zvýšení turistické přitažlivosti mikroregionu“, a to v oblasti rozvoje cykloturistiky. Výše uvedený projekt byl vytvořen v rámci programu Obnovy venkova. Jeho realizací bude rozvinuta síť cyklotras a instalace stěžejního prvku turistického informačního systému v mikroregionu – informačních tabulí v obcích a zajímavých místech mikroregionu. Na realizaci tohoto projektu by měly navazovat v příštích letech další projekty, které by měly věnovat případnému vybavení cyklotras odpočívadly, altánky, stojany apod. Dále by se v dalších letech nemělo zapomenout provádět aktualizaci a doplňování cyklistického značení, údržbu, prezentaci a realizaci produktů cestovního ruchu apod.

Projekt se skládá ze čtyř relativně samostatných, ale vzájemně provázaných částí:

- ✓ instalace informačních tabulí v obcích a zajímavých místech mikroregionu,
- ✓ značení sítě cyklistických tras na území mikroregionu,
- ✓ vybavení cyklotras dřevěnými prvky drobné lesní a zahradní architektury,
- ✓ prezentace a propagace mikroregionu, vytvoření nabídkových produktů venkovské turistiky.

Všechny čtyři výše uvedené části projektu mají význam i samostatně, ale zároveň jsou součástí turistického informačního systému nejen na území mikroregionu Království, ale v širším regionu (Olomoucko, Olomoucký kraj). Tento provázaný systém nelze v žádném případě zužovat na síť turistických informačních center. Zahrnuje informační tabule, orientační mapy, internetové informace, označení objektů, infocentra, muzea, propagační materiály a průvodce, značení tras a směrové tabule – dopravní značení, cyklotrasy, naučné stezky, směrové šipky apod.

Význam turistického informačního systému:

- ✓ naviguje a orientuje turistu při příjezdu do regionu, nabízí mu atraktivitu,
- ✓ zvyšuje kvalitu turistického managementu regionu, použije se při tvorbě turistických produktů,
- ✓ vytváří základ pro propagaci regionu v různých médiích,
- ✓ vede ke zlepšení využití služeb v obcích, městech a regionech,
- ✓ reaguje na měnící se potřeby turistů širokou možností nabídky informačních, rezervačních a prodejních služeb.

Nyní specifikuji jednotlivé dílčí části tohoto projektu, které jsem rozdělila na čtyři skupiny.

A. Informační tabule

Informační tabule budou obsahovat základní údaje o jednotlivých obcích a zejména o významných historických, technických a kulturních památkách v mikroregionu, turistickou mapu s vloženými kresbami objektů, fotografie, kontaktní telefonní čísla a adresy, otevírací doby památek, možnosti ubytování a stravování apod. Každá tabule bude mít jeden výsek věnovaný té obci (místu), kde se účastník právě nachází s podrobnějším popisem daného místa a jeho zajímavostí, tipy na vycházky. Návrh na vzhled informační tabule bude udělen

k vypracování více subjektům, ze kterých si vedení mikroregionu vyhodnotí ten nejlépe provedený.

B. Cyklotrasy

Vybudování a vyznačení cyklotras předpokládá napojení cyklotras v mikroregionu na stávající nebo plánované trasy a stezky na území mikroregionu Království, okolních mikroregionů (Olomoucko, Sdružení obcí mikroregionu Dolek, Mikroregion Přerov, Svazek obcí mikroregionu střední Haná) a na celostátní, případně mezinárodní trasy. Existence značených tras pro cyklisty je jedním z předpokladů dalšího rozvoje cestovního ruchu a venkovské turistiky v mikroregionu. To samé platí i pro drobné podnikání v oblasti služeb cestovního ruchu. Patří sem:

- ✓ nabídka ubytování,
- ✓ občerstvení,
- ✓ půjčovna kol,
- ✓ servis kol.

Realizace tohoto projektu proto umožní vytvoření nových pracovních míst v mikroregionu.

Trasy budou budovány postupně, kdy první část bude realizována v roce 2008, druhá v roce 2010 a třetí v roce 2012.

C. Dřevěné prvky drobné lesní a zahradní architektury

Síť cyklotras na území mikroregionu by měla být vhodně doplněna o dřevěné prvky drobné lesní a zahradní architektury, a to jak na území obcí, tak ve volné přírodě. Jedná se o odpočívadla, lavice, stoly, odpadkové koše, altánky, stojan na kola. Tento doplňkový mobiliář zajistí větší pohodlí pro cyklisty i ostatní návštěvníky a větší přitažlivost mikroregionu pro tento druh turistiky.

Množství a umístění mobiliáře je závislé na cenách výrobků platných v době realizace projektu, tj. za více než jeden rok, proto se nedá v současnosti přesně určit. Uvažuji o možnosti zadání výroby těchto výrobků místním živnostníkům, neboť znají zdejší krajinu a vědí jak sem tyto prvky budou zapadat a zároveň jim tato příležitost umožní se prosadit na trhu. Předpokládám, že budou instalovány především stojany na kola a odpočívadla na nejfrekventovanějších cykloturistických místech.

D. Presentace cykloturistiky

Tato část projektu úzce souvisí s předchozími, jedná se o všestrannou prezentaci mikroregionu jako turistické lokality, přípravu a konání sportovních, kulturních a jiných akcí propagující mikroregion, „Dnů otevřených dveří“, návržení a realizace nabídkových produktů cestovního ruchu apod. V roce 2008 budou vydány propagační materiály s aktuálním děním v mikroregionu a s kalendářem akcí v roce 2008, bude pokračovat prezentace mikroregionu na internetu.

Jednou z možností, jak využít bohatý turistický potenciál mikroregionu pro rozvoj cestovního ruchu, je vytvoření nabídkových produktů cestovního ruchu v mikroregionu nebo v širším území. I v této oblasti je nutné navazovat na činnosti realizované v minulých letech. Vhodnými oblastmi působení jsou např. kulturní a poznávací turismus (hrady a zámky, církevní a poutní místa, přírodní památky, naučné stezky, kulturní a sportovní události), venkovská turistika, agroturistika, pobyty rodin s dětmi, tematické trasy (industriální památky, vinařská, pivní trasa apod).

7.1.4 Očekávané efekty a rizika projektu

Mezi účinky, které nám tento projekt přinese můžeme zařadit následující:

- ✓ získání konkurenčních výhod pro rozvoj cestovního ruchu,
- ✓ zvýšení přitažlivosti území mikroregionu pro turisty,
- ✓ zvýšení návštěvnosti sledovaného území,
- ✓ prodloužení doby pobytu turistů v mikroregionu,
- ✓ zlepšení využití kulturních památek v daném území,
- ✓ udržení a rozvoj tradic a životního stylu na venkově,
- ✓ zvyšování informovanosti o veškerém dění v mikroregionu,
- ✓ zvýšení zaměstnanosti na území mikroregionu,
- ✓ snížení potřeby dojížděky za prací.

Mezi rizika, která mohou tento projekt ohrozit patří:

- ✓ výběr firmy, která provede kvalitní a finančně výhodnou realizaci projektu, tj. cyklostezky,
- ✓ jedná se o investici s dlouhodobou návratností,
- ✓ může dojít k narušení klidového režimu chráněných území, např. ničení chráněných druhů rostlin,
- ✓ nedořešené vlastnické vztahy k pozemkům – ve vztahu k cyklostezkám.

ZÁVĚR

Mikroregion Království je region, který sdružuje obce, jenž mají společný cíl, a to rozvíjet a zkvalitňovat život na venkově, přičemž musí zachovat své tradice, zvyklosti a folklór.

Na základě zjištěných údajů musím zdůraznit zejména ty skutečnosti, které ovlivňují rozvoj tohoto regionu. Jedná se o region, v němž existuje vysoká míra nezaměstnanosti, která neustále udržuje své vysoké postavení nejenom v Olomouckém kraji, ale i v celé České republice. Dalším důležitým faktem, na který musím upozornit, je ten, že v tomto mikroregionu existuje deficit vysokoškolsky vzdělaných lidí, jenž negativně přispívá k nezaměstnanosti a konkurenceschopnosti. Oblast, kterou musím vyzdvihnout, je oblast cestovního ruchu, jenž řadím mezi významné ekonomické a kulturní prvky regionu. Tyto využívají zdrojů jako jsou přírodní podmínky, historické památky apod., což jim usnadňuje jejich činnost.

Ze srovnávací analýzy požadovaných a řešených projektových záměrů, které jsem obdržela od zástupců mikroregionu Království, jsem zjistila, že tento region se rozvíjí postupnými kroky ve všech oblastech, a to např. v oblasti informační technologie (internet v knihovnách, školách), recyklace odpadů, rozvoji bydlení, sportu, nabídky cestovního ruchu apod. V současné době dochází k dokončování akcí jakou jsou budování kanalizace, připojení k ČOV, rekonstrukce komunikací, chodníků. V roce 2005 byly v mikroregionu Království určeny celkové předpokládané náklady ve výši 874,98 mil. Kč, které jsou určeny na projekty obcí tohoto regionu.

Z výsledků posledního sčítání v roce 2001 a z porovnání údajů, které mi poskytli zástupci mikroregionu Království, lze konstatovat, že počet obyvatel žijících na venkově klesá a má tendenci nadále v tomto trendu pokračovat. Dále mohu konstatovat, že obyvatelé žijící na venkově jsou tvořeni převážně staršími lidmi (nadproduktivního věku), proto je nutné přilákat do tohoto regionu mladé lidi, kteří přispějí k rozvoji mikroregionu Království (např. možnost levnějších pozemků a tím výstavba nových rodinných domů).

Na základě vypracované SWOT analýzy jsem navrhla strategii mikroregionu Království, která zahrnuje tyto oblasti: technická a dopravní infrastruktura, životní prostředí a přírodní poměry, hospodářství, občanská vybavenost a lidské zdroje.

V návaznosti na navrženou strategii jsem vypracovala projekt týkající se budování cyklostezek, který má přispět k rozvoji mikroregionu Království. Je to projekt, který bude nava-

zovat na projekt z roku 2003 „Zvýšení turistické přitažlivosti mikroregionu“, na jehož základě bude rozvinuta síť cyklotras, provedena instalace informačních tabulí v obcích apod.

Projekt se skládá ze čtyř vzájemně provázaných částí, a to instalace informačních tabulí, značení cyklistických tras, vybavení cyklotras dřevěnými prvky, prezentace a propagace mikroregionu.

Důležitou částí tohoto projektu je zhodnocení očekávaných efektů a rizik, se kterými můžeme či musíme počítat nebo je alespoň bereme v úvahu. Mezi nejdůležitější efekty, které tento projekt přináší, považuji zvyšování zaměstnanosti, udržování a rozvoj tradic a životního stylu na venkově.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BERAN, V.; FRANKOVÁ A. *Management udržitelného rozvoje regionů, obcí a sídel*. 1.vyd. Praha: Academia, 2005. 323 s. ISBN 80-200-1201-X.
- [2] Český statistický úřad [online]. [cit. 2007-01-20]. Dostupný z WWW: <<http://czso.cz>>.
- [3] HORÁKOVÁ, H. *Strategický marketing*. 2.vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 204 s. ISBN 80-247-0447-1.
- [4] HUMMEL, J.; KOŽELUCH, J.; ŠTEFANEC, M. *Udržitelné plánování území – ochrana životního prostředí a udržitelný rozvoj v územním a krajinném plánování*. 1.vyd. Brno: Hnutí – nehnutí, 2007. ISBN 978-80-903228-8-3.
- [5] JANEČKOVÁ, L.; VAŠTIKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-750-8.
- [6] KALKA, R. *Marketing*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 112 s. ISBN 80-247-04137.
- [7] KOTLER, P. *Marketing management*. Přel. V. Dolanský; S. Jurnečka. 10. rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2001. 720 s. ISBN 80-247-0016-6.
- [8] LACINA, K. *Regionální a mezinárodní marketing*. 1.vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2003. 136 s. ISBN 80-7041-929-6.
- [9] *Mikroregion Království* [online]. [cit. 2006-12-12]. Dostupný z WWW: <<http://kralovstvi.mikroregion.cz>>.
- [10] *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2007-07-10]. Dostupný z WWW: <<http://mmr.cz>>.
- [11] *Moderní obec* [online]. [cit. 2007-02-10]. Dostupný z WWW: <<http://moderniobec.cz>>.
- [12] *Obec Dub nad Moravou* [online]. [cit. 2007-05-15]. Dostupný z WWW: <<http://dubnadmoravou.cz>>.

- [13] *Obec Grygov* [online]. [cit. 2007-05-15]. Dostupný z WWW:
<<http://grygov.cz>>.
- [14] *Obec Velký Týnec* [online]. [cit. 2007-05-15]. Dostupný z WWW:
<<http://velkytynec.cz>>.
- [15] *Obec Věřovany* [online]. [cit. 2007-05-15]. Dostupný z WWW:
<<http://verovany.cz>>.
- [16] PALATKOVÁ, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 224 s. ISBN 80-247-1014-5.
- [17] PAULÍK, T. a kol. *Regionální rozvoj v podmínkách sblížení a vstupu ČR do EU*. 1.vyd. Karviná: SU OPF, 2002. 327 s. ISBN 80-7248-181-9.
- [18] SKOKAN, K. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*. 1.vyd. Ostrava: Repronis, 2000. ISBN 80-732-90596.
- [19] *Strukturální fondy*[online]. [cit. 2007-07-16]. Dostupný z WWW:
<<http://strukturalni-fondy.cz>>.
- [20] SVOZILOVÁ, A. *Projektový management*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 356 s. ISBN 80-247-1501-5.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EAGGF	Evropský orientační a záruční fond pro zemědělství
FIFG	Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu
EAFRD	Evropský fond pro rozvoj venkova
FS	Fond soudržnosti
ČSÚ	Český statistický úřad
OÚ	Obecní úřad
ČOV	Čistička odpadních vod
HDP	Hrubý domácí produkt

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Vymezení Olomouckého kraje	28
Obr. 2 Vývoj průměrných mezd v Olomouckém kraji	29
Obr. 3 Oborová struktura zaměstnaných v hlavním zaměstnání	31
Obr. 4 Cesty v mikroregionu Království	33
Obr. 5 Vymezení mikroregionu Království	36
Obr. 6 Fotografie Velkého Týnce	37
Obr. 7 Fotografie Věrovan	39
Obr. 8 Fotografie Dubu nad Moravou	41
Obr. 9 Fotografie Grygova	42

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Rozdělení prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007-2013 17

SEZNAM PŘÍLOH

P I Základní údaje o obcích mikroregionu

PŘÍLOHA P I: ZÁKLADNÍ ÚDAJE O OBCÍCH MIKROREGIONU

Pro vypracování strategie tohoto regionu nesmíme opomenout specifikovat základní informace o obcích tohoto regionu. Jedná se o následujících údaje:

Blatec

- ✓ rozloha 659 ha s počtem obyvatel 608 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 38,94,
- ✓ 400 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 108 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 3 handicapovaní lidé,
- ✓ existence základní a mateřské školy,
- ✓ vybudovány přívody plynu a kanalizace,
- ✓ vodovod ve výstavbě,
- ✓ počet historických zajímavostí – 4,
- ✓ 9 podnikatelských subjektů a 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 540 ha zemědělské půdy, 54 ha travnatých ploch,
- ✓ 1 obchod,
- ✓ 820 m opravených komunikací,
- ✓ autobusová a vlaková doprava,
- ✓ knihovna, obecní dům, Sokolovna.

Brodek u Přerova

- ✓ rozloha 890 ha s počtem obyvatel 2 021 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 38,44,
- ✓ 1 211 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 398 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 4 handicapovaní lidé,
- ✓ existence základní a mateřské školy,

- ✓ vybudovány přívody plynu a kanalizace,
- ✓ existence vodovodu, vybudováno 24 nových bytů,
- ✓ počet historických zajímavostí – 8,
- ✓ 70 podnikatelských subjektů a 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 750 ha zemědělské půdy, 2,3 ha travnatých ploch,
- ✓ 12 obchodů,
- ✓ 1 150 m opravených komunikací,
- ✓ autobusová a vlaková doprava,
- ✓ 2 restaurace, knihovna, pošta,
- ✓ kino, hřiště (tráva, písek, asphalt).

Císařov

- ✓ rozloha 300 ha s počtem obyvatel 300 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 40,
- ✓ 192 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 60 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 3 handicapovaní lidé,
- ✓ vybudovány přívody plynu a kanalizace,
- ✓ existence vodovodu,
- ✓ počet historických zajímavostí – 4,
- ✓ 3 podnikatelských subjektů a 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 268 ha zemědělské půdy,
- ✓ 2 obchody,
- ✓ 1,5 km vybudovaných nových chodníků,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ knihovna, kulturní dům, hřiště (tráva, beton).

Citov

- ✓ rozloha 374 ha s počtem obyvatel 521 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 36,6,
- ✓ 326 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 107 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 15 handicapovaní lidé,
- ✓ existence mateřské školy,
- ✓ vybudovány přívody plynu a kanalizace,
- ✓ existence vodovodu, vybudovány 4 nové byty,
- ✓ počet historických zajímavostí – 7 (např. vodní mlýn),
- ✓ 30 podnikatelských subjektů,
- ✓ 222 ha zemědělské půdy, 1,5 ha travnatých ploch,
- ✓ 2 obchod,
- ✓ 750 m opravených komunikací, 120 m nových komunikací,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ knihovna, hřbitov, kulturní dům, hřiště (asfalt, tráva, antuka),
- ✓ sportovně rekreační centrum Citov, zámecký park.

Čelechovice

- ✓ rozloha 217 ha s počtem obyvatel 94 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 36,5,
- ✓ 69 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 17 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 1 handicapovaní lidé,
- ✓ vybudovány přívody plynu, kanalizace a 2 nových bytů,
- ✓ počet historických zajímavostí – 3,

- ✓ 2 podnikatelských subjektů,
- ✓ 200 ha zemědělské půdy, 2 ha travnatých ploch,
- ✓ žádný obchod,
- ✓ 300 m opravených komunikací,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ knihovna, kulturní dům.

Dub nad Moravou

- ✓ rozloha 1 521 ha s počtem obyvatel 1 539 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 38,8,
- ✓ 946 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 291 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 18 handicapovaných lidí,
- ✓ existence základní a mateřské školy,
- ✓ vybudovány přírůdky plynu, kanalizace a vodovodu,
- ✓ vybudování 4 nových bytů,
- ✓ napojení na čističku odpadních vod,
- ✓ počet historických zajímavostí – 18 (historický význam má kostel),
- ✓ významné přírodní lokality – Tučapská skalka, Dejlův ostrůvek,
- ✓ 38 podnikatelských subjektů a 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 1 450 ha zemědělské půdy, 100 ha travnatých ploch,
- ✓ 10 obchodů,
- ✓ 180 m opravených komunikací,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ 2 knihovny, pošta, hřbitov, výletišťe u splavu, hřišťe (asfalt, tráva).

Grygov

- ✓ rozloha 1 275 ha s počtem obyvatel 1 416 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 40,5,
- ✓ 893 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 283 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 15 handicapovaní lidé,
- ✓ existence mateřské školy,
- ✓ vybudovány přívody plynu, vodovodu a kanalizace,
- ✓ napojení na čističku odpadních vod, vybudování 24 nových bytů,
- ✓ počet historických zajímavostí – 10,
- ✓ významná přírodní lokalita – Království 600 ha,
- ✓ 38 podnikatelských subjektů,
- ✓ 450 ha zemědělské půdy, 5,5 ha travnatých ploch,
- ✓ 4 obchody,
- ✓ 1 061 m opravených komunikací,
- ✓ autobusová a vlaková doprava,
- ✓ knihovna, pošta, hřiště (tráva).

Hrdibořice

- ✓ rozloha 379 ha s počtem obyvatel 228 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 35,3,
- ✓ 149 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 44 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 3 handicapovaní lidé,
- ✓ vybudovány přívody plynu, vody a kanalizace,
- ✓ napojení na čističku odpadních vod,

- ✓ počet historických zajímavostí – 3,
- ✓ významné přírodní lokality – Hrdiboříčské rybníky (39 ha),
- ✓ 7 podnikatelských subjektů a 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 307 ha zemědělské půdy, 53 ha travnatých ploch,
- ✓ 2 obchody,
- ✓ 227 m nových komunikací,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ knihovna, hřiště (tráva).

Charváty

- ✓ rozloha 840 ha s počtem obyvatel 801 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 36,65,
- ✓ 525 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 137 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 5 handicapovaní lidé,
- ✓ existence mateřské a základní školy,
- ✓ vybudovány přívody plynu, vodovodu a kanalizace,
- ✓ napojení na čističku odpadních vod,
- ✓ výstavba 4 rodinných domů,
- ✓ počet historických zajímavostí – 14,
- ✓ 9 podnikatelských subjektů, 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 754 ha zemědělské půdy, 14 ha travnatých ploch,
- ✓ 2 obchody,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ knihovna, pošta, hřbitov, hřiště (tráva).

Kožušany – Tážaly

- ✓ rozloha 627 ha s počtem obyvatel 816 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 39,
- ✓ 504 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 142 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 4 handicapovaní lidé,
- ✓ existence mateřské a základní školy,
- ✓ vybudovány přívody plynu a kanalizace,
- ✓ vybudování 6 nových bytů,
- ✓ počet historických zajímavostí – 10,
- ✓ 15 podnikatelských subjektů, 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 390 ha zemědělské půdy, 5 ha travnatých ploch,
- ✓ 3 obchody,
- ✓ 400 m opravených komunikací,
- ✓ autobusová a vlaková doprava,
- ✓ knihovna, pošta, kulturní dům, hřiště (tráva, asphalt).

Krčmaň

- ✓ rozloha 498 ha s počtem obyvatel 458 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 37,5,
- ✓ 303 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 91 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 1 handicapovaný člověk,
- ✓ existence mateřské a základní školy,
- ✓ vybudovány přívody plynu, vodovodu a kanalizace,
- ✓ vybudování 3 nových bytů,

- ✓ počet historických zajímavostí – 9,
- ✓ významná přírodní lokalita – Strejčkův lom (2,37 ha), Cigánské zmoly (1,5 ha),
- ✓ 8 podnikatelských subjektů, 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 220 ha zemědělské půdy, 30 ha travnatých ploch,
- ✓ 2 obchody,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ knihovna, hřbitov, hřiště (asfalt), sokolovna.

Majetín

- ✓ rozloha 948 ha s počtem obyvatel 1 075 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 39,
- ✓ 699 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 202 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 4 handicapovaní lidé,
- ✓ existence mateřské a základní školy,
- ✓ vybudovány přírůdky plynu, vodovodu a kanalizace,
- ✓ napojení na čističku odpadních vod,
- ✓ vybudování 19 nových bytů,
- ✓ počet historických zajímavostí – 13,
- ✓ 42 podnikatelských subjektů, 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 778 ha zemědělské půdy, 18 ha travnatých ploch,
- ✓ 6 obchodů,
- ✓ 400 m nových komunikací,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ knihovna, pošta, hřbitov, hřiště (asfalt, antuka), sokolovna, Majetínský potok.

Suchonice

- ✓ rozloha 346 ha s počtem obyvatel 183 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 43,
- ✓ 111 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 38 lidí v důchodovém věku,
- ✓ existence mateřské školy,
- ✓ vybudovány přívody plynu a kanalizace,
- ✓ počet historických zajímavostí – 5,
- ✓ 10 podnikatelských subjektů, 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 287 ha zemědělské půdy, 2 ha travnatých ploch,
- ✓ 1 obchod,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ knihovna, hřbitov, hřiště (tráva), pohostinství, sokolovna.

Velký Týnec

- ✓ rozloha 2 061 ha s počtem obyvatel 2 224 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 39,
- ✓ 1 396 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 403 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 11 handicapovaných lidí,
- ✓ existence mateřské a základní školy,
- ✓ vybudovány přívody plynu, vodovodu a kanalizace,
- ✓ napojení na čističku odpadních vod,
- ✓ vybudováno 30 nových bytů,
- ✓ počet historických zajímavostí – 32, např. zámek v obci,
- ✓ významná přírodní lokalita – Chlum (244 ha),

- ✓ 50 podnikatelských subjektů, 1 zemědělské družstvo,
- ✓ 2 330 ha zemědělské půdy, 25 ha travnatých ploch,
- ✓ 6 obchodů,
- ✓ 750 m opravených komunikací, 300 m nových komunikací,
- ✓ autobusová doprava,
- ✓ knihovna, pošta, hřbitov, hřiště (tráva, umělý povrch), kino, společenský dům, sokolovna, zámecký park.

Věrovany

- ✓ rozloha 1 780 ha s počtem obyvatel 1 307 (k 31. 12. 2005),
- ✓ průměrný věk v obci je 38,4,
- ✓ 886 lidí v produktivním věku (do 60 let),
- ✓ 250 lidí v důchodovém věku,
- ✓ 5 handicapovaní lidé,
- ✓ existence mateřské a základní školy,
- ✓ vybudovány přívody plynu, vodovodu a kanalizace,
- ✓ počet historických zajímavostí – 17, např. zámek v obci,
- ✓ 20 podnikatelských subjektů, 2 zemědělská družstva,
- ✓ 1 100 ha zemědělské půdy, 25 ha travnatých ploch,
- ✓ 4 obchody,
- ✓ 150 m opravených komunikací, 300 m nových komunikací,
- ✓ autobusová doprava, knihovna, pošta, hřbitov, hřiště, Centrum volného času – sportovně kulturní zařízení.